

Ma Ko Sop Qo

马可福音

Cy Tut Sul Yop Hanl Jiop Kea Jol

1 Sep Ye Ssu Yet Sut Jiit Dup sop qo bbiip kea. ²Jiit set sul Yii Sep Yal su kiet hxit seat, xip ddeat (hloe su kiet "Yii Sep Yal" sea maol map wop heat wop):

"Na nyil! Ngop zyl sul zyl nap jjiit lyi jjop mop zeal du.

³Pup nyeat miil rrao sup:

'Sep jjop zeal du, xip jjop mga mgiep' "

⁴Ddut tao nyil nao, Yop Hanl pup nyeat miil lyi cy tut, ni hlu zhaol bao heat cy ni jji hxit set yal ddu ggat wo ne ddop. ⁵Yeap Tel put nyi Yet Lu! Sa Len put kaop ngea jiit ddeat ddao, Yop Hanl bbu leat xip heat yal ddu rryop ddeat hxit, Yop Dan! yiip rrao gie xip ggat cy. ⁶Yop Hanl sset mu lep shel miip mbu vil, njiip rraol shit ddiel, ndup zit zzu, dduv yii ndaop. ⁷Xip jjop kea mut, seat ddeat: "Ngop ddut lyip heat tap yaop, vu ngop yet map bbu, ngop rraol ggaol xip chaot qit ndie zha ddveat jiit map nzel. ⁸Ngop nao yiip gie nap heat chaot cy tut, xip nao Sy Yi gie nap heat chaot cy tut hngul."

施洗约翰传道

1 神的儿子，耶稣基督福音的起头。²正如先知以赛亚书上记着说（有古卷无“以赛亚”三字）：

“看哪！我要差遣我的使者在 你前面，预备道路。

³在旷野有人声喊着说：

‘预备主的道，修直他的路。’”

⁴照这话，约翰来了，在旷野施洗，传悔改的洗礼，使罪得赦。⁵犹太全地和耶路撒冷的人都出去到约翰那里，承认他们的罪，在约旦河里受他的洗。⁶约翰穿骆驼毛的衣服，腰束皮带，吃的是蝗虫、野蜜。⁷他传道说：“有一位在我以后来的，能力比我更大，我就是弯腰给他解鞋带也是不配的。⁸我是用水给你们施洗，他却要用圣灵给你们施洗。”

Yet Sut Cy Zap

⁹Ggeap taot, Yet Sut Jat Liil Liil Nap Sa Lep rrao Yop Danl yiip lyi gie Yop Hanl ggat cy. ¹⁰Xip yiip rrao ddeat wop ddao, ze mii mgaop pup, Sy Yi nga ddep jiil seat bbep xip kiet ddvot, xip wo hxaop.” ¹¹Mii kiet kul qo ssal lyi: “Nap ngop njo ssu ngea, ngop ni nap jjupep” ddeat hxit.

Yet Sut Nra Ddu Ssaop

¹²Sy Yi xip gie naop pup nyeat mii leat. ¹³Xip hlii cea nyip pup nyeat miil rrao Sa Danl let nra ddu, sset nyeat chaot rraop, mii zyl sul xip zhao fu.

Jat Liil Liil Rrao Jjop Kea Jol Bbiip

¹⁴Yop Hanl bao fap gea ggop ddut ggu, Yet Sut Jat Liil Liil lyi Sep Ye sop qo hxit, ¹⁵xip ddeat: “Nyip hxa ddvep ggol, Sep Ye ggup jol lyi ggol! Nap heat ni hlu zhaol bao, sop qo nrep cha keep.”

Ngao Shop Put Hlii Yaop Kul Lyip

¹⁶Yet Sut Jat Liil Liil heap dde she chaop mu sea, Xiit Mip nyi Xiit Mip nyip bba Ngat Dep Lyip heap rrao ngao kiep ddveat, xip wo haop; xip nyit nao ngao shop put ngea. ¹⁷Yet Sut xip nyit bbu “Lyip ngop ddut mgal, ngop nap nyit ggat caop wop nao ngao wop seat rra hngul” ddeat hxit, ze ¹⁸xip nyit tap heap mu ngao kiep tveat du, Yet Sut ddut mgal lo. ¹⁹Yet Sut it rry sea jiit leat, Xiit Biil Tel ssu Ya Gop nyi xip nyip bba Yop Hanl hliil kiet ngao bba dvaop, xip wo hxaop. ²⁰Yet Sut jol mu xip

耶稣受洗

⁹那时，耶稣从加利利的拿撒勒来，在约旦河里受了约翰的洗。¹⁰他从水里一上来，就看见天裂开了，圣灵仿佛鸽子，降在他身上。¹¹又有声音从天上来说：“你是我的爱子，我喜悦你。”

耶稣受试探

¹²圣灵就把耶稣催到旷野里去。¹³他在旷野四十天受撒但的试探，并与野兽同在一处，且有天使来伺候他。

开始在加利利传道

¹⁴约翰下监以后，耶稣来到加利利，宣传神的福音，¹⁵说：“日期满了，神的国近了！你们当悔改，信福音。”

呼召四个渔夫

¹⁶耶稣顺着加利利的海边走，看见西门和西门的兄弟安得烈在海里撒网；他们本是打鱼的。¹⁷耶稣对他们说：“来跟从我，我要叫你们得人如得鱼一样。”¹⁸他们就立刻舍了网，跟从了他。¹⁹耶稣稍往前走，又见西庇太的儿子雅各和雅各的兄弟约翰在船上补网。²⁰耶稣随即招呼他们，他们就把父亲西庇太

nyit kul, ze xip nyit xip a bba Xiit Biil Tel nyi zyl lal tveat hliil kiet mgeat, Yet Su ddu t mgal lo.

Caop Bbu Let Bu Heat Hnu Cao

²¹Jat Bep Nop kea, Yet Sut ni ggeap no nyip rrao ndvea hiet hxip leat sup mut. ²²Na dva dva xip mut qeal let haop ngaop biel. Xip xip heat mut nao fel nao wop put seat rra, su nja put seat map rrap. ²³Caop bbu miit jja let bu heat tap yaop hiet hxip rrao, xip kul sseat mu hxit: ²⁴“Nap Sa Lep put Yet Sut, ngop heat eap zheat nyip yet nyi lyi haot, nyip lyip ngop heat hnu mgaol hop aop? Nyip ap su ngea, ngop wo set, nyip Sep Ye sy sul ngea.” ²⁵Yet Sut xip yal mgaot, seat ddeat: “Tap chop va mu, caop tao kiet ddeat ddao map.” ²⁶Caop bbu miit jja caop ggaot ggat tap heap bbiip, vu tul mu kul ze ddeat ddao lo. ²⁷Na dva dva jiit xip haop ngaop du: “Tao eap zheat nvut ngea? Jjop kea hiil tap lea ngea sha, xip fel nao gie caop bbu miit jja ddu fiip, caop bbu miit jja jiit xip ddaot nul lo” ddeat hxit lo. ²⁸Ao ze Yet Sut mel ddu Jat Liiil Liiil hlii tvut jiit hxit ca.

Na Dva Dva Mgup Zut

²⁹Xip heat hiet hxip rrao ddeat wop ddao ze Ya Gop、Yop Hanl chaot ndvea Xiit Mip nyi Ngat Dep Lyip wot hxil leat. ³⁰Xiit Mip a pii mot jit ddao nop gao mgeat ddeat, sup hxit Yet Sut dvut. ³¹Yet Sut jiit lyi xip lal mgaop sseat, xip cea sseat yiip dot, ze jit ddao nop ddveap lo, ao ze xip xip heat zhao

和雇工人留在船上，跟从耶稣去了。

被鬼附的人

²¹到了迦百农，耶稣就在安息日进了会堂教训人。²²众人很希奇他的教训，因为他教训他们，正像有权柄的人，不像文士。²³在会堂里，有一个人被污鬼附着，他喊叫说：²⁴“拿撒勒人耶稣，我们与你有什么相干？你来灭我们吗？我知道你是谁，乃是神的圣者。”²⁵耶稣责备他说：“不要作声，从这人身上出来吧！”²⁶污鬼叫那人抽了一阵风，大声喊叫，就出来了。²⁷众人都惊讶，以致彼此对问说：“这是什么事？是个新道理啊！他用权柄吩咐污鬼，连污鬼也听从了他。”²⁸耶稣的名声就传遍了加利利的四方。

医好众人

²⁹他们一出会堂，就同着雅各、约翰，进了西门和安得烈的家。³⁰西门的岳母正害热病躺着，就有人告诉耶稣。³¹耶稣进前拉着她的手，扶她起来，热就退了，她就服侍他们。³²天晚日落的时候，有人

fu. ³²Mii kiil jjiip ddvea taot, sup nop wop heat nyi caop bbu let bu heat kaop ngea hiet Yet Sut jiit Iyi. ³³Lup rrao heat kaop ngea jiit mgaop kea rrao nzeap zzu. ³⁴Yet Sut nop kaop ngea ssaop put zat gea mgup zut hop. Ao nyi caop bbu zat gea naop ddeat gat hop, jiit caop bbu ggat dduat hxit map biil nao, caop bbu xip set yue.

Mep Met Ddea Rrao Jjop Kea Jol

³⁵Weap nyi hea mu, mii map ggiep xi tao, Yet Sut yiip dot pup nyeat miil leat, ggeat rrao kea ddva. ³⁶Xiit Mip chaot ba chaot naop xip dduat mgal; ³⁷xip jjo put, ze: "Na dva dva jiit nyip shul" ddeat xip bbu hxit. ³⁸Yet Sut xip heat bbu hxit: "A xiit heat ve ddea leat gie, ggeat gga laop ggao leat, set ngop yi ggeat rrao jjo kea jol syt. Ngop nao tao yet nyi mu Iyip ngeat yue." ³⁹Ao ze Jat Lijil Lijil miil kaop ngea rrao, ndvea hiet hxip leat jjop kea jol, caop bbu naop.

Lit Put Mgup Zut

⁴⁰Lit put tap yaop Iyip Yet Sut jiit ggea jue, xip ddeat: "Nyip rruat nao, ngop ggat ao jjal hop ddo." ⁴¹Yet Sut ni xip jjiip, ze lal chyp xip sy, "Ngop rruat, nap ao jjal map!" ddeat hxit. ⁴²Lit tap heap mu xip kiet ddeat ddao lo, set xip yi ao jjal lo. ⁴³Yet Sut keap keap mu xip dduat fiip, ze xip zyl sea, ⁴⁴xip bbu hxit: "Nap bbep ddeap hngul, eap zheat dduat jiit gie sul bbu tap hxit, geap bbu a rry gie geat mu nu ndup sul ggat na, ao nyi nap ao jjal yet nyi mu, Maot Xiit dduat fiip du heat lal gat

带着一切害病的和被鬼附的，来到耶稣跟前。³³全城的人都聚集在门前。³⁴耶稣治好了许多害各样病的人，又赶出许多鬼，不许鬼说话，因为鬼认识他。

各处传道

³⁵次日早晨，天未亮的时候，耶稣起来，到旷野地方去，在那里祷告。³⁶西门和同伴追了他去，³⁷遇见了就对他说道：“众人都找你。”³⁸耶稣对他们说：“我们可以往别处去，到邻近的乡村，我也好在那里传道，因为我是为这事出来的。”³⁹于是在加利利全地，进了会堂，传道赶鬼。

洁净麻风病人

⁴⁰有一个长大麻风的来求耶稣，向他跪下，说：“你若肯，必能叫我洁净了。”⁴¹耶稣动了慈心，就伸手摸他，说：“我肯，你洁净了吧！”⁴²大麻风即时离开他，他就洁净了。⁴³耶稣严严地嘱咐他，就打发他走，⁴⁴对他说：“你要谨慎，什么话都不可告诉人，只要去把身体给祭司察看，又因为你洁净了，献上摩西

ddea ja chet, gie na dva dva chaot diip ddea zeal, ze biil ggol.”⁴⁵Ggat yaop ddeat ddao haot ddat zat gea hxit set nvut qiil tao gie hxit ddeat gat hol, Yet Sut ggat mep ddat mgiep mgie mu wo bao dvea lup leat map ddop, ddeat bbop pup nyeat miil mat rraop map biil. Caop ddiil jiiit mep met yaop miil rrao xip ddat lyi.

Gao Yea Put Mgup

2 Nyip hxa it rry njop ggo, Yet Sut bao ndvea Jat Bep Nop leat. Yet Sut hxil rrao ddeat sup wo jjo, ²caop zat gea nzeap zzu ddu mgaop kea jiiit hxil ddea mat wo mu rra, ze Yet Sut xip heat bbu jjo kea hxit. ³Sup hlii yao gie chep heat gao yea put tap lea hiet lyip Yet Sut hxaop; ⁴caop nvu, jiiit lyi mat ddo, ze Yet Sut gao rrao heat hxip bbiip gie tva hop; tva ddup ggo, ze gao yea put nyi xip mgeat heat ku ddea jiiit gie tveat ssal gat. ⁵Yet Sut xip heat nrep ni wo hxaop, ze gao yea put bbu: “Ssu bbat, nap yal ne ggol” ddeat. ⁶Su nja put it rry ggeat nyi, ni nduet: ⁷“Caop tao keap sao tao seat hxit let? Xip ddat gie Sep Ye yet map bbu mu hxit ggol, Sep Ye ggop nao, ap su yal ne ddop let?” ⁸Xip heat ni laot tao seat nduet, Yet Sut wo set, ze xip ddeat: “Nap heat ni laot keap sao tao seat hxit let? ⁹Ao nu gao yea put bbu: ‘Nap yal ne ggol;’ ao nu: ‘Yiip dot, nap ku ddea ja sea;’ ddat ddup set lep let? ¹⁰Ao ddet nap heat ggat wo set hngul, Caop Ssu miil taot rrao nao, yal ne heat fel nao wop,” ze gao yea put bbu: ¹¹“Ngop nap ddat fiip, yiip dot, nap ku ddea

所吩咐的礼物，对众人作证据。”⁴⁵那人出去，倒说许多的话，把这件事传扬开了，叫耶稣以后不得再明明地进城，只好在外边旷野地方。人从各处都就了他来。

医好瘫痪者

2 过了些日子，耶稣又进了迦百农。人听见他在房子里，²就有许多人聚集，甚至连门前都没有空地，耶稣就对他们讲道。³有人带着一个瘫者来见耶稣，是用四个人抬来的；⁴因为人多，不得近前，就把耶稣所在的房子，拆了房顶，既拆通了，就把瘫者连所躺卧的褥子都缒下来。⁵耶稣见他们的信心，就对瘫者说：“小子，你的罪赦了。”⁶有几个文士坐在那里，心里议论，说：“这个人为什么这样说呢？他说僭妄的话了，除了神以外，谁能赦罪呢？”⁸耶稣心中知道他们心里这样议论，就说：“你们心里为什么这样议论呢？⁹或对瘫者说：‘你的罪赦了’；或说：‘起来！拿你的褥子行走’；哪一样容易呢？”¹⁰但要叫你们知道，人子在地上有赦罪的权柄。”就对瘫者说：

ja ggaol leat map” ddeat hxit. ¹²Ggat yaop yyip dot, ze jol mu ku ddea ja, na dva dva jiiit rrao ddeat ddao lo; na dva dva jiiit xip haop ngaop ddu: “Ngop heat tap ssep jiiit nvut tao seat rra heat hxaop ma nvut,” ddeat dvaop ssea gie Sep Ye bbiit.

Liil Vil Kul Lyip

¹³Yet Sut ddeat ddao bao heap bbu leat, na dva dva jiiit xip dduit mgal ze xip xip heat mut. ¹⁴Yet Sut njop taot, Yal Lep Fit ssu Liil Vil pii mgaop kiet nyi ,xip wo hxaop ze: “Nap lyip ngop dduit mgal,” ddeat xip bbu hxit. Xip yyip dot ze Yet Sut dduit mgal lo. ¹⁵Yet Sut Liil Vil hxil nyi cheap cheat zzu taot, pii geap put nyi caop yal kup nvup Yet Sut nyi xip nzaol yaot chaot cheap cheat zzu. Yet Sut dduit mgal heat hnu caop nvu biel. ¹⁶Fap Liil Sep put ddaot su nja put (hluel su “su nja put nyi Fap Liil Sep put” ddeat heat wop) nao, Yet Sut caop yal nyi pii geap put chaot cheap cheat zzu, xip heat wo hxaop, ze xip nzaol yaot bbu: “Xip pii geap put nyi caop yal chaot cheap cheat zzu ap?” ddeat hxit. ¹⁷Yet Sut wo jjo, ze xip heat bbu: “Sha hea heat hnu cao nao, nop mgup sul map luep, nop wop heat hnu cao set luep, ngop lyip nao zut ni mgiep put kul heat mat ngeap, caop yal ku ngeat ye” ddeat hxit.

Zzup Mgao Nvut Hxit

¹⁸Yop Hanl nzaol yaot nyi Fap Liil Sep put ggeat tao, ze zzup mgao. Xip heat lyip Yet Sut dduit nul: “Yop Hanl nzaol yaot nyi Fal Liil Sel put nao zzup mgao, nyip nzaol yaot haot

¹¹“我吩咐你，起来！拿你的褥子回家去吧。”¹²那人就起来，立刻拿着褥子，当众人面前出去了；以致众人都惊奇，归荣耀与神说：“我们从来没有见过这样的事。”

呼召利未

¹³耶稣又出到海边去，众人都就了他来，他便教训他们。¹⁴耶稣经过的时候，看见亚勒腓的儿子利未坐在税关上，就对他说：“你跟从我来。”他就起来，跟从了耶稣。¹⁵耶稣在利未家里坐席的时候，有好些税吏和罪人与耶稣并门徒一同坐席，因为跟随耶稣的人很多。¹⁶法利赛人中的文士（有古卷作“文士和法利赛人”）看见耶稣和罪人并税吏一同吃饭，就对他门徒说：“他和税吏并罪人一同吃喝吗？”¹⁷耶稣听见，就对他们说：“健康的人用不着医生，有病的人才用得着，我来本不是召义人，乃是召罪人。”

关于禁食问题

¹⁸当下，约翰的门徒和法利赛人禁食。他们来问耶稣说：“约翰的门徒和法利赛人的门徒禁食，你的门徒倒不

zzup map mgao, tao eap zheat yet nyi ngea let?" ddeat hxit. ¹⁹Yet Sut xip heat bbu hxit: "Sut yue hiil nyi chaot mu sul rryl chaot taot, chaot mu sul keap sao zzup mgao biil let? Sut yue hiil gao chaot xi taot, xip heat zzup mgao map biil. ²⁰Ao ddet sut yue hiil xip heat bbu rrao ddeat ddao heat nyip hxa gao kea hxe, ggat nyip ze xip heat zzup mgao hngul.

²¹Miit miil hiil gie dvaop mbu hluel kiet gat heat hnu cao map wop, a laot dvaop gat ggaot zhaol bao mbu ggaot xip hiel ssaop, she heat ze waol rrao ye lo. ²²Nryp hiil gie njiip hleal hluel gat heat hnu cao yi map wop; a laot nryp njiip hleal ggie nyit ddea leat, nryp bbil ddeat ddao, njiip hleal yi map zut lo; nryp hiil gie hleal hiil a rry gat hngul.

Sop No Nyip Shaol Bu Cil

²³Yet Sut sop no nyip rrao shaol miil njo, xip nzaol yaot jjop njo taot shaol bu cil. ²⁴Fap Liil Sep put Yet Sut bbu: "Na nyil map, xip heat keap sao haot sop no nyip rrao mat biil heat nvut zeal let?" ddeat hxit. ²⁵Yet Sut xip heat bbu hxit: "Su kiet Dal Vil nyi xip dduat mgal sul waol hxi taot zeal heat nvut ggao du, nap heat wo yuep ma nvut ap? ²⁶Yal Bii Ya Tat mu nu ndup sul ye zeal taot, keap seap keap sao ndvea Sep Ye hxip mot leat, heal ba ba zzu hop, ao nyi gie xip dduat mgal sul ggat zzu. Ba ba tao mu nu ndup sul ggop nao, ap su jiiit zzu map biil. ²⁷Zhaol bao xip heat bbu hxit: "Sop no nyip nao, caop yet nyi mu zeal du ngeat, caop nao sop no nyip yet nyi mu zeal du heat mat ngeap; ²⁸ao set Caop Ssu yi

禁食，这是为什么呢？”¹⁹ 耶稣对他们说：“新郎和陪伴之人同在的时候，陪伴之人岂能禁食呢？新郎还同在，他们不能禁食。²⁰ 但日子将到，新郎要离开他们，那日他们就要禁食。

²¹ 没有人把新布缝在旧衣服上，恐怕所补上的新布带坏了旧衣服，破得就更大了。²² 也没有人把新酒装在旧皮袋里，恐怕酒把皮袋裂开，酒和皮袋就都坏了；惟把新酒装在新皮袋里。”

安息日掐麦穗

²³ 耶稣当安息日从麦地经过。他的门徒行路的时候掐了麦穗。²⁴ 法利赛人对耶稣说：“看哪！他们在安息日为什么做不可做的事呢？”²⁵ 耶稣对他们说：“经上记着大卫和跟从他的人缺乏、饥饿之时所做的事，你们没有念过吗？²⁶ 他当亚比亚他作大祭司的时候，怎么进了神的殿，吃了陈设饼，又给跟从他的人吃？这饼除了祭司以外，人都不可吃。”²⁷ 又对他们说：“安息日是为人的设立的，人不是为安息日设立的；²⁸ 所以人子也是安息日的主。”

sop no nyip Sep ngea.”

Lal Jjol Heat Hnu Cao

3 Yet Su bao ndvea hiet hxip leat, lal tap pap jjo heat tap yaop ggat wot rrao. ²Na dva dva at ssaot ssaot mu Yet Sut na, xip ggat sop no nyip nop mgup nu map mgup, tao seat zeal tao Yet Sut nvaop nduet tea ngeat. ³Yet Sut lal tap pap jjol caop ggaot bbu hxit: “Yiip dot, gao lao hxil hxe.” ⁴Zhaol bao na dva dva bbu: “Sop no nyip rrao zut zeal nyi yal tveat, hnu mgaol gut hnu mgaol hlep, ddal ddup set biil let?” ddeat hxit, ze xip heat jiiit map chop map va mu. ⁵Yet Sut na zyt du mu na ggeat gga xip heat bbu gat, xip heat ni ka chaot nduet shu, ze caop ggaot bbu hxit: “Lal chyp ddeat ddao!” ddeat, xip lal wop chyp, ze lal zut lo. ⁶Fap Liil Sep put ddeat ddao, Xiit Liip da put chaot det nzeap, keap seap set Yet Sut gie chup ci hop ddo.

Yiip Pap Rrao Heat Caop Ddiil

⁷Yet Sut nzaol yaot chaot zhaol bao heap bbu leat, caop zat gea Jat Liil Liil rrao lyip xip dduat mgal. ⁸Ao jiiit xip zeal heat nvut mot caop zat gea wo jjo, ze Yeap Tel、Yet Lu! Sa Len、Yii Tu Me、Yop Dan! yiip gga, ao nyi Tuet Lop、Xiit Den! hlii tvut rrao xip bbu ggat wot lyi. ⁹Hnu cao nvu, Yet Sut xip nzaol yaot ggat hliil bbat tap zzea shul du. A laot xip mot sup let ddeat jii. ¹⁰Caop zat gea xip mgup zut hol set, nop wop kaop ngea jiiit ndvea jiiit lyi xip sy nduet. ¹¹Caop bbu miit jja keap taot, xip hxao jiiit ggaol xip jiiit ggea jue, kul sseat

手萎缩的人

3 耶稣又进了会堂；在那里有一个人枯干了一只手。²众人窥探耶稣，在安息日医治不医治，意思是要控告耶稣。³耶稣对那枯干一只手的人说：“起来，站在当中。”⁴又问众人说：“在安息日行善行恶，救命害命，哪样是可以的呢？”他们都不作声。⁵耶稣怒目周围看他们，忧愁他们的心刚硬，就对那人说：“伸出手来！”他把手一伸，手就复了原。⁶法利赛人出去，同希律一党的人商议怎样可以除灭耶稣。

海边的众人

⁷耶稣和门徒退到海边去，有许多人从加利利跟随他。⁸还有许多人听见他所做的大事，就从犹太、耶路撒冷、以土买、约旦河外，并推罗、西顿的四方，来到他那里。⁹他因为人多，就吩咐门徒叫一只小船伺候着，免得众人拥挤他。¹⁰他治好了许多人，所以凡有灾病的，都挤进来要摸他。¹¹污鬼无论何时看见他，就俯伏在他面前，喊着

mu hxit: "Nyip Sep Ye Ssu ngea." ¹²Yet Sut jip xip heat bbu xip gie tveat ddeat tat gap ddeat xip heat fiip.

Zyl Yaot Ceap Nyit Yaop Seal

¹³Yet Sut dda bbop kiet leat, yaop ni nduet seat caop kul lyip, xip heat xip bbu lyi. ¹⁴Xip hnu cao ceap nyit yaop seal du, xip heat ggat tie tie yaol chaot rraop, ao nyi xip heat zyl geat jjop kea jol. ¹⁵Ao jjit caop bbu naop fel nao gie xip heat bbiit. ¹⁶Tao ceap nyit yaop nao Xiit Mip, Yet Sut xip mel gie Bii Dep ddeat mel bao, ¹⁷ao jjit Xiit Biil Tel ssu Ya Gop nyi Ya Gop nyip bba Yop Hanl wop xi, Yet Sut tao nyit yaop mel gie Banl Nyip Qiip ddeat mel bao, tao nao mii rrea ssu ngea ddeat tea; ¹⁸ao nyi Ngat Dep Lyip、Fit Liip、Bat Dot Lop Me、Ma Tel、Dot Ma、Yal Lep Fit ssu Ya Gop nyi Dap Tel ao nyi Ni Co Da put Xiit Mip; ¹⁹ao jjit Yet Sut vut heat Jat Leap put Yeap Dal ngea xi.

Yet Sut Nyi Biip Xii Pup

²⁰Yet Sut ndvea hxip tap zzea leat, na dva dva xip bbu lyi nzeap zzu xi, set xip ggat cheap jjit zzu nyi mat mel. ²¹Yet Sut ggeap ggea wo jjo, xip heat ddeat xip nao vu lao ddeat. Ao set xip heat ddeat ddao xip gie mgaop sseat nduet. ²²Yet Lul Sa Len rrao ssal lyip heat su nja put ddeat: "Xip nao Biip Xii Pup let bu ngeat;" ao nyi: "Xip nao caop bbu vu mii deap caop bbu naop ngeat." ²³Yet Sut xip heat kul lyip, mgaop daot ddea gie xip heat bbu hxit, xip ddeat: "Sa Danl keap sao

说：“你是神的儿子。”¹² 耶稣再三地嘱咐他们，不要把他显露出来。

拣选十二使徒

¹³ 耶稣上了山，随自己的意思叫人来，他们便来到他那里。¹⁴ 他就设立十二个人，要他们常和自己同在，也要差他们去传道，¹⁵ 并给他们权柄赶鬼。¹⁶ 这十二个人有西门，耶稣又给他起名叫彼得；¹⁷ 还有西庇太的儿子雅各，和雅各的兄弟约翰，又给这两个人起名叫半尼其，就是雷子的意思；¹⁸ 又有安得烈、腓力、巴多罗买、马太、多马、亚勒腓的儿子雅各和达太，并奋锐党的西门；¹⁹ 还有卖耶稣的加略人犹大。

耶稣与别西卜

²⁰ 耶稣进了一个屋子，众人又聚集，甚至他连饭也顾不得吃。²¹ 耶稣的亲属听见，就出来要拉住他，因为他们说他癫狂了。²² 从耶路撒冷下来的文士说：“他是被别西卜附着”；又说：“他是靠着鬼王赶鬼。”²³ 耶稣叫他们来，用比喻对他们说：“撒但怎能赶出撒但呢？”²⁴ 若一国自相纷争，那国就站立不住；²⁵ 若一

haot Sa Danl gie naop ddeat gat hop ddo let?²⁴Vu mii lup ggup tap lea rryl kii rryl zzu nao, ggup ggat lea wo gao del mat ddop; ²⁵tap yi rryl kii rryl zzu nao, ze ggat yi wo gao hxil mat ddop. ²⁶Sa Danl rryl kii rryl zzu nao, ze xip wo gao hxil mat ddop, hnu mgaol ggie hngul. ²⁷Ndvea vu ka put hxil leat xip kup rra kie ddop heat map wop; vu ka put ggaot ndea du, set xip kup rra wo kie ddop ye. ²⁸Ngop ddu rryp hxit nap heat dvut, ddeat miil put yal ddu nyi njal ddu kaop ngea jiiit ne hop biil; ²⁹ao ddet Sy Yi njal ddu nao, ssep sse jiiit ne hop ma biil. Ssep sse yal gie va sseat hngul.” ³⁰Xip heat hxit: “Xip nao caop bbu miit jja let bu ngeat,” ddeat, ao set Yet Sut ddu tao hxit ngeat.

Yet Sut A Ma Nyi Nyip Bba

³¹Ggeat taot ze Yet Sut a ma nyi xip nyip bba lyip ddeat bbop hxil, sup zyl gat xip kul. ³²Caop zat gea Yet Su ggeat gga nyi, ze xip heat xip bbu seat ddeat: “Na nyip map! Nyip a ma nyi nyip bba ddeat bbop rrao nyip shul.” ³³Yet Sut xip heat ddu zap hxit: “Ap su ngop a ma ngea? Ap su ngop nyip bba ngea?” ddeat hxit. ³⁴Ao ze na ggeat gga hlii tvut nyi heat caop ddiil bbu gat, seat ddeat: “Na nyil map! Ngop a ma, ngop nyip bba. ³⁵Sep Ye nduet ddea ddu mu heat hnu caop kaop ngea jiiit ngop vil nyip mop neal nyi a ma ngea.”

家自相纷争，那家就站立不住；²⁶若撒但自相攻打纷争，他就站立不住，必要灭亡。²⁷没有人能进壮士家里，抢夺他的家具；必先捆住那壮士，才可以抢夺他的家。²⁸我实在告诉你们：世人一切的罪和一切褻渎的话，都可得赦免；²⁹凡褻渎圣灵的，却永不得赦免，乃要担当永远的罪。”³⁰这话是因为他们说：“他是被污鬼附着的。”

耶稣的母亲及弟兄

³¹当下，耶稣的母亲和弟兄来站在外边，打发人去叫他。³²有许多人在耶稣周围坐着，他们就告诉他说：“看哪！你母亲和你弟兄在外边找你。”³³耶稣回答说：“谁是我的母亲？谁是我的弟兄？”³⁴就四面观看那周围坐着的人，说：“看哪！我的母亲，我的弟兄。³⁵凡遵行神旨意的人，就是我的弟兄姐妹和母亲了。”

Shut Tveat Heat Mgaop Daot Ddea

4 Yet Sut bao heap bbu leat sup mut. Caop zat gea xip bbu lyi nzeap zzu, set xip hliil kiet leat gao nyi. Hliil heap kiet del, na dva dva jiiit heap ddet hxe. ²Xip mgaop daot ddea gie jjop kea zat gea mut xip heat dvut, mut xi taot xip heat bbu hxit: ³“Nap heat dduat nul map, shut tveat heat tap yaop ddeat ddao shut tveat. ⁴Tveat taot, bbep jjop pap mgeat heat, ddveap nga lyip gie zzu hop. ⁵Bbep gao bbu laop mop miil mgeat heat, miil gao bbu map nal, ao set tap heap mu ze hngut yao; ⁶nyip jjiip ddeat ddao wop hliel, zzep map wop set fep jjol lo. ⁷Bbep zzeat lul leat heat, zzeat lul yao yiip dot, xip gie jiip sseat hol. ⁸ Bbep ddu miil zut leat heat, ze yao yiip dot, mop sea cea bbao ddiel heat wop, qaol ceap bbao ddiel heat wop, tap hngup bbao ddiel heat wop.” ⁹“Laop baol wop nul biil heat, ze nul cha keap,” ddeat bao hxit.

Eap Zheat Yet Nyi Mgaop Daot Ddea Hxit

¹⁰Caop map wop taot, Yet Sut dduat mgal sul nyi nzaol yaot ceap nyit yaop xip bbu mgaop daot ddea tao eap zheap tea dduat nul. ¹¹Yet Sut xip heat bbu hxit: “Sep Ye vii du heat nvut gie nap heat ggat a rry wo set; ddeat bbop sul bbu kea ze nvut kaop ngea jiiit mgaop daot ddea gie hxit, ¹²xip heat ggat

‘Hxaop nao wo hxaop,
ao ddet wo mat se;
jjo nao wo jjo,

撒种的比喻

4 耶稣又在海边教训人。有许多人到他那里聚集，他只得上船坐下。船在海里，众人都靠近海站在岸上。² 耶稣就用比喻教训他们许多道理。在教训之间，对他们说：³“你们听啊，有一个撒种的出去撒种。⁴ 撒的时候，有落在路旁的，飞鸟来吃尽了。⁵ 有落在土浅石头地上的，土既不深，发苗最快；⁶ 日头出来一晒，因为没有根，就枯干了。⁷ 有落在荆棘里的，荆棘长起来，把它挤住了，就不结实。⁸ 又有落在好土里的，就发生长大，结实有三十倍的，有六十倍的，有一百倍的。”⁹ 又说：“有耳可听的，就当听。”

比喻的目的

¹⁰ 无人的时候，跟随耶稣的人和十二个门徒问他这比喻的意思。¹¹ 耶稣对他们说：“神国的奥秘，只叫你们知道；若是对外人讲，凡事就用比喻，¹² 叫

‘他们看是看见，
却不晓得；
听是听见，

ao ddet wo map gal;
a laot xip heat nduet bao nyi zhaol ze yal
gie xip ne hop jii.' ”

却不明白；
恐怕他们回转过来，
就得赦免。”

Shut Tveat Mgaop Daot Ddea Hxit Ddeat Gat

¹³Bao xip heat bbu hxit: “Mgaop daot ddea tao nap heat wo mat se xi ap? Tao seat rra heat keap seap haot mgaop daot ddea kaop ngea wo gal ddot let? ¹⁴Shut tveat put let tveat heat nao jjop kea ngea, ¹⁵tveat jjop pap rrao heat nao, caop jjop kea wo nul ggop, ze Sa Danl tap heap mu lyip tveat xip ni gat heat jjop kea gie kie deat hop. ¹⁶Tveat lao hie miil rrao heat nao, caop jjop kea wo nul, ggop ze jjupep lea mu zap sseat; ¹⁷ao ddet ni laot zzep map wop, tap tup a rry ye; jjop kea yet nyi mu shu ddu put, ao nu sup let gup, ze tap heap mu fal ddvea lo. ¹⁸Ao nyi tveat zzeat lul rrao ggaot nao, caop jjop kea jjo ggop, ¹⁹mep ddut hxip jiii nduet ddea nvu、tvul shel let heat hop; ao nyi ni luep ve ddea ndvea lyip jjop kea xip ddeap sseat hop, ze mop ddiel map ddop. ²⁰Tveat miil zut kiet rrao heat nao, caop jjop kea nul, ao nyi zap sseat, ao jiiit mop ddiel, sea cea bbao wop heat wop, qaol ceap bbao wop heat wop, tap hngup bbao wop heat wop.”

Shy Zeal Gao ddaot Rrao Heat Di

²¹Yet Sut bao xip heat bbu hxit: “Caop di ja lyip nao tveat shy zeal taop nyi jjea qii del、tveat di del ddea kiet mat del ap? ²²Mbot sseat heat nvut nao, ddeat map ddao heat

解释撒种的比喻

¹³ 又对他们说：“你们不明白这比喻吗？这样怎能明白一切的比喻呢？¹⁴ 撒种之人所撒的，就是道，¹⁵ 那撒在路旁的，就是人听了道，撒但立刻来，把撒在他心里的道夺了去。¹⁶ 那撒在石头地上的，就是人听了道，立刻欢喜领受；¹⁷ 但他心里没有根，不过是暂时的；及至为道遭了患难，或是受了逼迫，立刻就跌倒了。¹⁸ 还有那撒在荆棘里的，就是人听了道，¹⁹ 后来有世上的思虑、钱财的迷惑和别样的私欲；进来把道挤住了，就不能结实。²⁰ 那撒在好地上的，就是人听了道，又领受，并且结实，有三十倍，有六十倍，有一百倍的。”

斗底下的灯

²¹ 耶稣又对他们说：“人拿灯来。岂是要放在斗底下、床底下，不放在灯台上吗？²² 因为掩藏的事，没有不显出

map wop, fal sseat heat nvut nao, bbil ddeat map ddao heat map wop. ²³Laop baol nul biil heat kaop ngea, ze nul cha keap.” ²⁴Bao seat hxit: “Nap heat wo jjo heat tveat ni kiet del hngul. Nap heat eap zheat nra ddea gie nra sup bbiit, sup yi eap zheat nra ddea gie nra nap heat bbiit, ao jiit nvu mu gie nap heat bbiit hngul. ²⁵Wop heat nao, gie xip bbiit hngul xi, map wop heat nao, xip kaop wop heat jiit gie kie deap hngul yue.”

Shut Yao Heat Mgaop Daot Ddea

²⁶Bao lyip hxit: “Sep Ye ggup nao caop shut tveat miil gat seat rra. ²⁷Mii kiet yiil jue, mii nyip yiip dot, shut tao lea lea yao mu jiit caop ggaot keap sao tao seat rra ngeat, xip wo mat se. ²⁸Miil zzip mop nea nao yaol mu tao seat rra ngeat: jiit bbiit nao zzep yao, mep dduat nao bu bbiit, bao mep dduat nao hlao mop nyip. ²⁹Chyp mep ggo ze iip kaot ja geat yil, tao nao zzip gea nyip hxa gao kea.”

Vut Jol Shut Mgaop Daot Ddea

³⁰Bao lyip hxit: “Sep Ye ggup, a xit eap zheat gie dop biil let? Eap zheat mgaop daot ddea gie hxit ddeat gat biil let? ³¹Vut jol shut tap maol sea rra, del miil gat taot, bbat miil taot shut kaop ngea ddet jiit map bbu; ³²ao ddet del gat ggop, yao yiip dot ze vut ddal dduat yet jiit map bbu, bao gal ye yao lyip, mii kiet ddveap nga jiit xip ni ye juet sseat biil.”

Mgaop Daot Ddea Viip

³³Yet Sut xip heat wo nul dduat mgaop

来的；隐瞒的事，没有不露出来的。²³ 有耳可听，就应当听。”²⁴ 又说：“你们所听的要留心。你们用什么量器量给人，也必用什么量器量给你们，并且要多给你们。²⁵ 因为有的，还要给他；没有的，连他所有的也要夺去。”

种子成长的比喻

²⁶ 又说：“神的国如同人把种撒在地上。²⁷ 黑夜睡觉，白日起来，这种就发芽渐长，那人却不晓得如何这样。²⁸ 地生五谷是出于自然的：先发苗，后长穗，再后穗上结成饱满的子粒。²⁹ 谷既熟了，就用镰刀去割，因为收成的时候到了。”

芥菜种的比喻

³⁰ 又说：“神的国，我们可用什么比较呢？可用什么比喻表明呢？³¹ 好像一粒芥菜种，种在地里的时候，虽比地上的百种都小；³² 但种上以后，就长起来，比各样的菜都大，又长出大枝来，甚至天上的飞鸟可以宿在它的荫下。”

比喻的应用

³³ 耶稣用许多这样的比

daot ddea tao seat rra heat zat gea gie xip heat jjop kea mut. ³⁴Mgaop daot ddea mat ngeap, ze xip heat bbu map hxit, caop map wop taot, ze jjop kea kaop ngea hxit nzaol yaot dvut hop.

Yet Sut Hxip La Gie Tut

³⁵Ggat nyip mii kiil, Yet Sut nzaol yaot bbu hxit: "A xit heat dduv nat pap lea map" ddeat. ³⁶Nzaol yaot na dva dva bbu rrao ddeat ddao, Yet Sut hliil kiet rrao xi, ze xip heat xip gie hiet jot dea; ve ddea hliil yi xip chaot leap heat wop. ³⁷Tap heap mu ze mii hxip mot yiip dot lo, bao la ndveal hliil kiet leat, hliil jiit yiip ddevep hxe ggol. ³⁸Yet Sut hliil me rrao hnu mgut mgeat ddea mgea sseat yiil jue, nzaol yaot xip kul yiip nyuet hop ze seat ddeat: "Mut sul, ngop heat hnu mgaol mgeap jiit nap map nduet ap?" ³⁹Yet Sut yiip nyuet ggop, ze hxip gie hxit, heap bbu hxit: "Gao da a map! Gao tut a map!" ddeat ze hxip gao del, zat gea mu gao tut lo. ⁴⁰Yet Sut xip heat bbu hxit: "Eap zheat yet nyi jjao let? Nap heat nrep ni map wop xi ap?" ⁴¹Xip heat mot xip jao ddi lal lep, rryl bbu: "Tao ap su ngea haot hxip nyi heap jiit xip dduv nul lo," ddeat hxit.

Gep Lat Sent Caop Bbu Let Bu Put Mgup Zut

5 Xip heat lyip heap bbu Gep Lat Sent put miil ddeat kea. ²Yet Sut hliil wop Ssal, ze caop bbu miit jja let bu heat tap yaop vut qeap rrao lyip xip jjo put. ³Caop ggaot tie tie vut qeap gao ddaot rrao, xip mot wo ndea

喻，照他们所能听的，对他们讲道。³⁴若不用比喻，就不对他们讲。没有人的时候，就把一切的道讲给门徒听。

平静风浪

³⁵当那天晚上，耶稣对门徒说：“我们渡到那边去吧。”³⁶门徒离开众人，耶稣仍在船上，他们就把他一同带去；也有别的船和他同行。³⁷忽然起了暴风，波浪打入船内，甚至船要满了水。³⁸耶稣在船尾上，枕着枕头睡觉。门徒叫醒了他，说：“夫子，我们丧命，你不顾吗？”³⁹耶稣醒了，斥责风，向海说：“住了吧！静了吧！”风就止住，大大地平静了。⁴⁰耶稣对他们说：“为什么胆怯？你们还没有信心吗？”⁴¹他们就大大地惧怕，彼此说：“这到底是谁，连风和海也听从他了。”

治好格拉森被鬼附的人

5 他们来到海那边格拉森人的地方。²耶稣一下船，就有一个被污鬼附着的人，从坟茔里出来迎着他。³那人常住在坟茔里，没有人

du ddop heat map wop, heap zha ja ndea ddeat jiiit wo ndea du map ddop; ⁴Sup zat nvu yep qiil nraot nyi heap zha gie xip ndea nrao, jiiit heap zha xip zenl kie hol, qiil nraot yi xip mup bi ddup mu hol; xip mot wo ssi ssal gat ddop heat map wop. ⁵Xip mii kiet mii nyip jiiit vut qeap nyi bbop kiet rrao kul hxa mu, ao nyi laop mop gie yaop tao. ⁶Yet Sut miil vu rrao xip wo hxaop, ze tep ggeat leat xip jue!, ⁷xip vu tul mu kul hxit: “Qaop mu ddi lal mat lep Sep Ye Ssu Yet Sut, a xit nyit eap zheat rryl yet nyi lyi? Ngop lal dul Sep Ye mot keap keap mu nyip kea jjea, ngop ggat shu nja tap put!” ddeat. ⁸Yet Sut xip bbu: “Caop bbu miit jja ap! Caop tat yaop kiet ddeat ddao a map,” ddeat hxit nvut, ao set caop bbu dduot tao hxit. ⁹Yet Sut: “Nap mel keap seap mel” ddeat xip dduot nul. Xip dduot zap hxit: “Ngop heat nvu, ao set ngop mel ‘pup mot’ ddeat mel;” ¹⁰ao ze jip Yet Sut kea jjea, xip heat ggat miil ddea ggat wot rrao ddeat tap ddao.

¹¹Bbop vel ggat wot val tap ba gao ddva. ¹²Caop bbu Yet Sut kea jjea hxit: “Nyip kea jjea ngop heat zyl val pup leat val kiet nyao.” ¹³Yet Sut xip heat ao zap, ze caop bbu ddeat ddao, ndvea val pup leat. Ao ze val ggat ba fal kiet fal ddvea, bbep heap leat xip hxet xiil hot. Val nyit dul lea seat wop. ¹⁴Val hlaol put paop tep lup nyi laop ggao leat hxit sup dvut, na dva dva jiiit lyip eap zheat nvut ngea na nyil. ¹⁵Xip heat Yet Sut bbu ggat wot lyi, ap weat caop bbu let bu caop ggaot mbu vil ggat wot nyi hxaop, ni laot wo gal, ze xip heat

能捆住他，就是用铁链也不能；⁴因为人屡次用脚镣和铁链捆锁他，铁链竟被他挣断了，脚镣也被他弄碎了；总没有人能制伏他。⁵他昼夜常在坟茔里和山中喊叫，又用石头砍自己。⁶他远远地看见耶稣，就跑过去拜他，⁷大声呼叫说：“至高神的儿子耶稣，我与你有什么相干？我指着神恳求你，不要叫我受苦！”⁸是因耶稣曾吩咐他说：“污鬼啊，从这人身上出来吧。”⁹耶稣问他说：“你的名叫什么？”回答说：“我名叫群，因为我们多的缘故”；¹⁰就再三地求耶稣，不要叫他们离开那地方。

¹¹在那里山坡上，有一大群猪吃食。¹²鬼就央求耶稣说：“求你打发我们往猪群里附着猪去。”¹³耶稣准了它们，污鬼就出来，进入猪里去。于是那群猪闯下山崖，投在海里，淹死了。猪的数目约有二千。¹⁴放猪的就逃跑了，去告诉城里和乡下的人。众人就来，要看是什么事。¹⁵他们来到耶稣那里，看见那被鬼附着的人，就是从前被群鬼所

mot xip jao. ¹⁶Nvut tao hxaop heat geat caop bbu let bu sul put heat nyi val ggat ba nvut jiiit hxit na dva dva dvut ggol. ¹⁷Na dva dva jiiit Yet Sut kea jjea xip ggat xip heat miil deea rrao ddeat ddao. ¹⁸Yet Sut hliil kiet leat taot, ap weat caop bbu let bu ggat yaop keap keap mu kea jjea Yet Sut chaot rraop. ¹⁹Yet Sut map rrut, ao jiiit xip bbu hxit: "Nap ggaol leat nap ggeap ggea bbu ggat wot leat, geat Sep nap wo lal nvut kaop yep mot zeal, keap seap nap shao mel tat ddiil jiiit gie hxit xip heat dvut." ²⁰Caop ggaot sea ggop, ze Diit Jat Baot Ljii rrao Yet Sut xip wo lal nvut kaop yep mot zeal heat hxit ddeat gat hop, na dva dva jiiit xip haop ngaop.

Yet Lu Ap Mel Nyi Yet Sut Mbu Sy Heat Nyit Neal

²¹Yet Sut hliil nyip bao dduv ggat pap leat, ze caop zat gea xip bbu leat nzeap zzu; xip heap ddet ddet nyi. ²²Yet Lu ddeat mel heat hiet hxip hxal put tap yaop lyip Yet Sut hxaop, ze ggaol xip jiiit jue, ²³jip xip kea jjea, xip ddeat: "Ngop ap mel bbat xiil hxe ggol, nyip kea jjea geat lal ssi xip kiet gat set xip ggat zut ddeat hop." ²⁴Ao ze Yet Sut xip chaot leap. Caop zat gea xip dduv mgal xip mot xip ddeat.

²⁵Xue ceap nyit kaol ddao hol heat nyit neal tap yaop. ²⁶Nop mgup sul lal rrao shu ddu zat gea ssaop, ao nyi xip kaop wop shel hot jiiit it rry jiiit map zut set waol rrao mu nop lo. ²⁷Yet Sut nvut xip wo jjo, ze mep dduv rrao na dva dva gao lao zhy lyip Yet Sut mbu

附的，坐着，穿上衣服，心里明白过来，他们就害怕。¹⁶看见这事的，便将鬼附之人所遇见的和那群猪的事，都告诉了众人。¹⁷众人就央求耶稣离开他们的境界。¹⁸耶稣上船的时候，那从前被鬼附着的人恳求和耶稣同在。¹⁹耶稣不许，却对他说：“你回家去，到你的亲属那里，将主为你所做的是何等大的事，是怎样怜悯你，都告诉他们。”²⁰那人就走了，在低加波利传扬耶稣为他做了何等大的事，众人就都希奇。

睚鲁的女儿与摸耶稣衣服的妇人

²¹耶稣坐船又渡到那边去，就有许多人到他那里聚集；他正在海边上。²²有一个管会堂的人，名叫睚鲁，来见耶稣，就俯伏在他脚前，²³再三地求他说：“我的小女儿快要死了，求你去按手在她身上，使她痊愈，得以活了。”²⁴耶稣就和他同去。有许多人跟随、拥挤他。

²⁵有一个女人，患了十二年的血漏，²⁶在好些医生手里受了许多的苦，又花尽了她的所有的，一点也不见好，病势反倒更重了。²⁷她听见耶稣的事，就从后头来，杂在众人中

sy; ²⁸xip nduet nao: “Ngop xip mbu a rry sy ze zut ddo.” ²⁹Ao ze xip xue ddao bbiip kea tap heap mu fep lo. Xip geap bbu kiet nop njaol zut lo, xip wo sap ngeap. ³⁰Tap heap mu vu lal yaop kiet ddeat ddao, Yet Sut wo sap ngeap, ze na dva dva gao lao rrao zhaol nyi zhao, seat ddeat: “Ap su ngop mbu sy?” ³¹Nzaol yaot ddeat: “Nyip na nyil na dva dva nyip ddeat jiit ‘ap su ngop sy’ ddeat hxit xi ap?” ³²Yet Sut na ggeat gga gat, nvut tao zeal heat nyit neal na nduet. ³³Nyit neal ggaot yaop geap bbu kiet ddao heat nvut set, ze jjao bbiip mu lyip Yet Sut jiit ggea jue, ddu rryp kaop ngea hxit xip dvut. ³⁴Yet Sut xip bbu hxit: “Ap mel, nap nrep ni nap gut ggol, rraop rraop so so mu ggaol leat gie, nap nop njaol zut ggol.”

³⁵Ddu hxit xi taot, sup hiet hxip hxal put hxil rrao lyip, seat ddet: “Nap ap mel bbat xiil lo, mut sul nja eap zheat zeal xi let?” ³⁶Xip hxit heat ddu Yet Sut wo jjo, ze hiet hxip hxal put bbu hxit: “Tap jjao, wo nrep gie.” ³⁷Ddeat ze Bii Dep、Ya Gop nyi Ya Gop nyip bba Yop Hanl xip hiet jot dea, ve ddea ggat gao jot leap ma biil. ³⁸Xip heat lyip hiet hxip hxal put hxil kea, Yet Sut na gao gat haot hxa ddva mu nyi nyuel ddi lal lep mu heap wop. ³⁹Ndvea gao leat ze xip heat bbu: “A ngat xiil lo heat mat ngeap, yiip ngut ddvup lo ngeat” ddeat hxit ze. ⁴⁰Xip heat Yet Sut gie zhyl yet mu. Yet Sut xip heat yiip bel gie naop ddeat gat hop, ze a ngat put mu nyi xip ddu mgal sul hiet ndvea a ngat rraop ddeal leat; ⁴¹Ze a ngat lal mgaop sseat xip bbu hxit: “Dal Liil Dal Gu

间,摸耶稣的衣裳,²⁸意思说:“我只摸他的衣裳,就必痊愈。”²⁹于是她血漏的源头立刻干了,她便觉得身上的灾病好了。³⁰耶稣顿时心里觉得有能力从自己身上出去,就在众人中间转过来,说:“谁摸我的衣裳?”³¹门徒对他说:“你看众人拥挤你,还说‘谁摸我’吗?”³²耶稣周围观看,要见做这事的女人。³³那女人知道在自己身上所成的事,就恐惧战兢,来俯伏在耶稣跟前,将实情全告诉他。³⁴耶稣对她说:“女儿,你的信救了你,平平安安地回去吧!你的灾病痊愈了。”

³⁵还说话的时候,有人从管会堂的家里来,说:“你的女儿死了,何必还劳动先生呢?”³⁶耶稣听见所说的话,就对管会堂的说:“不要怕!只要信!”³⁷于是带着彼得、雅各和雅各的兄弟约翰同去,不许别人跟随他。³⁸他们来到管会堂的家里,耶稣看见那里乱嚷,并有人大大地哭泣哀号。³⁹进到里面,就对他们说:“为什么乱嚷哭泣呢?孩子不是死了,是睡着了。”⁴⁰他们就嗤笑耶稣。耶稣把他们都撵出去,就带着孩子的父母和跟随的人,进了孩子所在的地方;⁴¹就拉着

Mii!" (bao ddeat ddao nao: "Ap mel bbat, ngop nap ggat yiip dot" ddeat tea.) ⁴²A mel bbat ggaot yiip dot sea, ze xip heat mot xip haop ngaop ddi lal lep; ap mel bbat ggaot ceap nyit kaol wop ggol. ⁴³Yet Sut keap keap mu nvut tao gie sup ggat tap set, ao nyi zzu ddea ja xip zhu ddeat xip heat ddu fiip.

Yet Sut Nap Sa Lep Rrao Sup Let Shaol

6 Yet Sut ggat wot ddeat ddao yaop miil ddea lyi; nzaol yaot yi xip ddu mgal. ²Sop no nyip kea ggop, xip hiet hxip rrao sul mut. Na dva dva wo jjo ze xip haop ngaop biel, seat ddeat: "Caop tao ddal wot rrao nvut tao heat xip wo, gie xip bbiit heat eap zheat nzu bbop ngea? Xip lal zeal heat keap seap rra heat nri ddveat vu ngea let? ³Tao kup rra nvut put ggaot mat ngeap ap? Ma Liil Yal ssu, Ya Gop, Yop Xiit, Yeap Dal, Xiit Mip tea a go mat ngeap ap? Xip mop neal tea yi a xit heat tat wot mat rrao ap?" Ao ze xip heat xip shaol. ⁴Yet Sut xip heat bbu hxit: "Jiit set sul ddeat hxit nao, yaop miil yaop hxip ddaot ggeap ggea ggop nao, sup gie hxaop map laol mu heat map wop." ⁵Yet Sut ggat wot rrao eap zheat nri ddveat vu jiit map teal, lal ssi su no kiet gat, xip heat mgup zet a rry ye. ⁶Xip yi xip heat wo map nrep let haop ngaop, ze ggeat gga laop ggao leat sup mut lo.

Nzaol Yaot Ceap Nyit Yaop Zyl

⁷Yet Sut nzaol yaot ceap nyit yaop kul

孩子的手，对她说：“大利大古米！”（翻出来就是说，“闺女，我吩咐你起来！”）⁴²那闺女立时起来走，他们就大大地惊奇；闺女已经十二岁了。⁴³耶稣切切地嘱咐他们，不要叫人知道这事；又吩咐给她东西吃。

耶稣在拿撒勒被厌弃

6 耶稣离开那里，来到自己的家乡；门徒也跟他。²到了安息日，他在会堂里教训人。众人听见，就甚稀奇，说：“这人从哪里有这些事呢？所赐给他的是什么智慧？他手所做的是何等的异能呢？”³这不是那木匠吗？不是马利亚的儿子（有古卷在此有“这不就是那木匠和马利亚的儿子吗？”），雅各、约西、犹太、西门的长兄吗？他妹妹们不也是在我们这里吗？”他们就厌弃他（“厌弃他”原文作“因他跌倒”）。⁴耶稣对他们说：“大凡先知，除了本地亲属、本家之外，没有不被人尊敬的。”⁵耶稣就在那里不得行什么异能，不过接手在几个病人身上，治好他们。⁶他也诧异他们不信，就往周围乡村教训人去了。

差遣十二门徒

⁷耶稣叫了十二个门徒

lyi, xip heat gie nyit yaop nyit yaop mu zyl ddeat leat; ao nyi fel nao gie xip heat bbiit, caop bbu miit jja ssi deat; ⁸Ao jiit xip heat ddu fiip: “Jjop sea taot zzu ddea nyi hleal tap bbiit, rraol hleal yi tvup cy tap gat, top nrop ggop nao, eap zheat jiit tap ja; ⁹qit ndie a rry ddiel, kat zy yi nyit chyp tap vil. ¹⁰Ao nyi xip heat bbu hxit: “Nap heat keap ddea kaot keap kea, ndvea sup hxil leat, ze ggat wot rrao ddu ddeat ddao taot kea. ¹¹Ddal wot sup nap heat map xi, nap heat ddaot map nul, nap heat ggat wot ddeat ddao taot ze qiil kiet miip miit tiil ssal gat, xip heat bbu jjo hxaop hxit.” ¹²Nzaol yaot ddeat ddao, ze jjop kea hxit, sup ggat ni bao zhaol hlu; ¹³ao nyi caop bbu zat gea naop ddeat gat, cel gie su no zat gea shut, xip heat mgup zut hop.

Cy Tut Sul Yop Hanl Gie Lep Hlao

¹⁴Yet Sut mel ddu hxit ddeat ddao. Vu mii Xiit Liip wo jjo ze xip ddeat: “Cy tut sul Yop Hanl xiil rrao ddveat bao lyi ggol, ao set nri ddveat vu tat ddiil xip gao ddaot ddeat ddao.” ¹⁵Ao ddet ve ddea ddeat: “Yii Liil Yal ngea;” tap ddiil ddeat: “Jiit set sul ngea, jiit set sul gao ddaot tap yaop ngea seat rra.” ¹⁶Xiit Liip wo jjo haot: “Tao ngop tao heat Yop Hanl ggaot ddveat bao lyip ngeat” ddeat hxit xi.” ¹⁷⁻¹⁸Jiit bbii Xiit Liip xip nyip bba Fit Liip qiit Xiit Lop Dii yet nyi mu, Yop Hanl Xiit Liip bbu: “Nap nyit Neal tao keap nao, jjop map zzu” ddeat hxit nvut, ao set Xiit Liip Yop Hanl gie yop sseat nrao bao fap gea. ¹⁹Ao ze Xiit Lop Dii xip shaol xip gie fu hop nduet, ao

来，差遣他们两个两个地出去；也赐给他们权柄，制伏污鬼；⁸并且嘱咐他们：“行路的时候不要带食物和口袋，腰袋里也不要带钱，除了拐杖以外，什么都不要带；⁹只要穿鞋，也不要穿两件褂子。”¹⁰又对他们说：“你们无论到何处，进了人的家，就住在那里，直到离开那地方。¹¹何处的人不接待你们，不听你们，你们离开那里的时候，就把脚上的尘土跺下去，对他们作见证。”¹²门徒就出去传道，叫人悔改；¹³又赶出许多的鬼，用油抹了许多病人，治好他们。

施洗约翰被斩首

¹⁴耶稣的名声传扬出来。希律王听见了，就说：“施洗的约翰从死里复活了，所以这些异能由他里面发出来。”¹⁵但别人说：“是以利亚”；又有人说：“是先知，正像先知中的一位。”¹⁶希律听见却说：“是我所斩的约翰，他复活了。”¹⁷先是希律为他兄弟腓力的妻子希罗底的缘故，差人去拿住约翰，锁在监里，因为希律已经娶了那妇人。¹⁸约翰曾对希律说：“你娶你兄弟的妻子是不合理的。”¹⁹于是希罗底怀恨他，想要杀他，只

ddet wo fu map ddot; ²⁰Yop Hanl ni mgieput ngea, sy sul ngea, Xiit Liip wo set yue, ao set jiao xip jii, xip baop, xip hxit nul ze ggea seat nvu zeal, ao jiiit leat mu xip ddaot nul. ²¹Xiit Liip yao nyip put heat tap nyip, Xiit Liip su vet ssal ddea zeal du, ap nzup mot dul mal ap nzup. Ao nyi Jat Liil Liil rrao hnu zeal heat cep lyi zzu. ²²Xiit Lop Dii ap mel gao lyi kie bi set Xiit Liip nyi gao nyi zzu heat jiiit ggat jjuep lea, ao ze vu mii ap mel bbu hxit: "Nap ni nduet seat ngop bbu eap zheat luep, jiiit ngop gie nap bbiit; ²³baop rru qa tveat mu xip bbu hxit: "Nap ngop bbu eap zheat luep, ngop ggop tap pap ngea ddeat, jiiit ngop yi gie nap bbiit." ²⁴Xip ddeat ddao, ze xip a ma bbu: "Ngop eap zheat luep biil let?" ddeat hxit, xip a ma ddeat: "Cy tut sul Yop Hanl hnu luep gie." ²⁵Xip jol mu ndvea vu mii bbu leat xip kea jjea, seat ddeat: "Ngop vu mii ggat tap heap mu cy tut sul Yop Hanl hnu tveat diel tea gat ngop bbiit ku." ²⁶Ao ze vu mii nduet shu biel; ao ddet xip tveat heat rru qa nyi gao nyi zzu sul yet nyi, ze viip let map rru, ²⁷jol mu hxal mal tap yaop ddot fiip geat Yop Hanl hnu ja hlao. Hxal mal bao fap leat, ze Yop Hanl gie tao hop, ²⁸hnu tveat del tea gat ja lyip ap mel bbiit; ao ze ap mel let gie xxip a ma bbiit. ²⁹Yop Hanl nzaol yaot wo jjo, ze lyip xip maal ja geat eat vut qeap gat.

Yet Sut Gie Ngu Dul Yaot Ggat Zzu Mbao

³⁰Zyl yaot nzeap zzu Yet Sut bbu kea, geat zeal heat nvut, hxit heat rryp kea kaop ngea yip bel hxit xip dvut. ³¹Ao ze xip ddeat:

是不能;²⁰因为希律知道约翰是义人, 是圣人, 所以敬畏他, 保护他, 当希律听约翰讲论的时候, 就非常不安, 但还是乐意听他的讲论。²¹有一天, 恰巧是希律的生日, 希律摆设筵席, 请了大臣和千夫长, 并加利利作首领的。²²希罗底的女儿进来跳舞, 使希律和同席的人都欢喜。王就对女子说: "你随意向我求什么, 我必给你"; ²³又对她起誓说: "随你向我求什么, 就是我国的一半, 我也必给你。"²⁴她就出去对她母亲说: "我可以求什么呢?" 她母亲说: "施洗约翰的头。"²⁵她就急忙进去见王, 求他说: "我愿王立时把施洗约翰的头放在盘子里给我。"²⁶王就甚忧愁; 但因他所起的誓, 又因同席的人, 就不肯推辞, ²⁷随即差一个护卫兵, 吩咐拿约翰的头来。护卫兵就去在监里斩了约翰, ²⁸把头放在盘子里, 拿来给女子; 女子就给她母亲。²⁹约翰的门徒听见了, 就来把他的尸首领去, 葬在坟墓里。

耶稣给五千人吃饱

³⁰使徒聚集到耶稣那里, 将一切所做的事、所传的道全告诉他。³¹他就说: "你们

“Nap heat lyip ngop chaot at ssaot mu pup nyeat miil leat tap heap no xi.” Tao nao leap lyip put nvu set xip heat cheap cheat zzu nyi jiiit map mel ngea. ³²Xip heat hliil nyip, ze at ssaot ssaot mu pup nyeat miil leat. ³³Na dva dva xip heat mot wo hxaop. Xip heat mot xip wo set heat caop zat gea, mep met yaop lup rrao ze jjop sea, tap jjol mu tep ggat wot leat, gao kea xip heat jaot jiiit map bbu. ³⁴Yet Sut ddeat ddao, caop zat gea mot xip wo hxaop, ze xip heat shao mel, xip heat nao hxaop hlaol sul map wop seat rra; ao ze kea pup jjop kea zat gea mut xip heat dvut. ³⁵Miit kiel ggop ze nzaol yaot lyip, seat ddeat: “Tao sset miil ngea, ao nyi mii kiil ggol, ³⁶nyip cep na dva dva gie hxit mep met ddeat gat set, xip heat ggat hlii tvut laop ggao leat, yaol mu eap zheat vep zzu syt.” ³⁷Yet Sut ddut zap hxit: “Nap heat gie xip heat zhu map.” Nzaol yaot ddeat: “Ngop heat geat ba ba tvul nyip zeal lyip pii vep lyi gie xip heat zhu biil ap?” ³⁸Yet Sut ddeat: “Nap heat ba ba kup nvup seat wop, geat tap daop na nyil nyi.” Xip heat wo set ggop ze seat ddeat: “Ba ba hngu lea, ngao nyit baol.” ³⁹Yet Sut xip heat ddut fiip. ⁴⁰Na dva dva ggat tap ba tap ba mu shy nyue miil kiet nyi, tap hngup tap mgiep heat wop, ngu cea tap mgiep heat wop. ⁴¹Yet Sut ba ba hngu lea, ngao nyit baol tao gie ja sseat, na mii mot mu bbop yip, ba ba qil hop, ze dul nzaol yaot bbiit nzaol yaot ggat tveat na dva dva jiiit ggea du, ao nyi ngao ggaot nyit baol gie ful na dva dva bbiit. ⁴²Xip heat jiiit zzu, ao jiiit zzu mbao ggol ze. ⁴³Nzaol yaot ba ba nyi

来，同我暗暗地到旷野地方去歇一歇。”这是因为来往的人多，他们连吃饭也没有工夫。³²他们就坐船，暗暗地往旷野地方去。³³众人看见他们去，有许多认识他们的，就从各城步行，一同跑到那里，比他们先赶到了。³⁴耶稣出来，见有许多的人，就怜悯他们，因为他们如同羊没有牧人一般；于是开口教训他们许多道理。³⁵天已经晚了，门徒进前来，说：“这是野地，天已经晚了，³⁶请叫众人散开，他们好往四面乡村里去，自己买什么吃。”³⁷耶稣回答说：“你们给他们吃吧。”门徒说：“我们可以去买二十两银子的饼，给他们吃吗？”³⁸耶稣说：“你们有多少饼，可以去看看。”他们知道了，就说：“五个饼，两条鱼。”³⁹耶稣吩咐他们，叫众人一帮一帮地坐在青草地上。⁴⁰众人就一排一排地坐下，有一百一排的，有五十排的。⁴¹耶稣拿着这五个饼，两条鱼，望着天祝福，掰开饼，递给门徒，摆在众人面前，也把那两条鱼分给众人。⁴²他们都吃，并且吃饱了。⁴³门徒就把碎饼碎鱼收拾起来，装满了十二个篮子。⁴⁴吃饼的男人，共有五千。

ngao bi ddup geap shop lyi, ka ceap nyit lea ndie ddvep ho. ⁴⁴Ba ba zzu heat su zhel put, yiip bel rryl chaot hngu dul wop.

Yet Sut Yiip Kiet Rrao Sea

⁴⁵Yet Sut jol mu nzaol yaot naop hliil kiet leat, jiit ddaot ddo Bep.Sep.Dal ggat pap leat, xip ggat na dva dva hxit mep met ddea gat hop lep hxao. ⁴⁶Xip xip heat bbu rrao ddeat ddao, ze bbop kiet leat kea ddva. ⁴⁷Mii kiil kea, hliil heap kiet rrao, Yet Sut tap yaop ddeat dea heap ddet rrao; ⁴⁸na nzaol yaot nyil hxip map sop set hliil lal hlea shu biel; mii kiet hliil nap ggeat gga ze heap kiet sea xip heat bbu ggat wot leat, sea xip heat no leat ddeat tea. ⁴⁹Ao ddet xip heap kiet sea, nzaol yaot wo hxaop haot caop bbu ngea nraop ddeat, ze kul hxa mu yiip dot; ⁵⁰xip heat jiit xip mot wo hxaop, ao jiit xip jao biel. Yet Sut jol mu xip heat bbu hxit: "Nap heat ni tveat! Ngop ngea, tap jjao!" ⁵¹Ao ze xip heat bbu kea dda hliil kiet leat, ze hxip gao tut lo; xip heat ni xip haop ngaop biel. ⁵²Tao ba ba ful nvut ggaot xip heat wo map gal, ni ddeap el mu xi yue ngeat.

Geap Nyip Sa Lep Su No Mgup Zut

⁵³Ddvu Geap.Nyip.Sa.Lep miil ddea kea, ze gie heap ddet deap. ⁵⁴Hliil wop ssal, ze Yet Sut ngea na dva dva wo set; ⁵⁵xip heat ggat miil ddea tep ca, xip ddeal rrao ddeat wo jjo, ze ku ddea gie nop wop put chep ggat wot leat. ⁵⁶Yet Sut gao kea heat miil ddeat kaop ngea, laop ggao nu、lup nu、miil ddea nu、

耶稣在水面上行走

⁴⁵耶稣随即催门徒上船，先渡到那边伯赛大去，等他叫众人散开。⁴⁶他既辞别了他们，就往山上去祷告。⁴⁷到了晚上，船在海中，耶稣独自在岸上；⁴⁸看见门徒因风不顺，摇橹甚苦；夜里约有四更天，就在海面上走，往他们那里去，意思要走过他们去。⁴⁹但门徒看见他在海面上走，以为是鬼怪，就喊叫起来；⁵⁰因为他们都看见了他，且甚惊慌。耶稣连忙对他们说：“你们放心！是我，不要怕！”⁵¹于是到他们那里上了船，风就住了；他们心里十分惊奇。⁵²这是因为他们不明白那分饼的事，心里还是愚顽。

治好革尼撒勒的病人

⁵³既渡过去，来到革尼撒勒地方，就靠了岸。⁵⁴一下船，众人认得是耶稣；⁵⁵就跑遍那一带地方，听见他在何处，便将有病的人用褥子抬到那里。⁵⁶凡耶稣所到的地方，或村中、或城里、或乡间，他们

xip heat jiiit su no gie tveat qea nyi, Yet Sut bbu kea jjea xip heat ggat xip mbu tvu sy; wo sy heat caop kaop ngea ze zut lo.

Ap Weat sul Ni Jjii

7 Fap Liil Sep put nyi su nja put it rry Yet Lul Sa Len rrao Yet Sut bbu ggat wot lyi. ²Xip nzaol yaot gao ddaot lal miit jja, map cy heat lal gie cheap cheat ja zzu xip heat wo hxaop. (³Jiit bbiit Fap Liil Sep put nyi Yeap Tel put jiiit ap weat sul tap cil hxit tap cil bbiit heat zeal sseat, zut zu mu lal map cy ze cheap cheat map zzu; ⁴qea rrao lyip lal map cy yi cheap cheat map zzu; ao jiiit ve ddea ni jji wop xi, xip heat cil ddu jiiit se lal、zhyt bbu、jjiip tap ddiil cy gie baop sseat.) ⁵Fap Liil Sep put nyi su nja put xip ddu t nul: “Nyip nzaol yaot eap zheat yet nyi ap weat sul tap cil hxit tap cil bbiit heat na map nyil, set lal miit jja gie cheap cheat zzu let?”

⁶Yet Sut ddeat: “Yii Sep Yal nap heat ddeat bbop hxaop njii ggut put mot hxit jiiit du ddu nao map nrea ngea, su kiet hxit seat:

‘Lup su hxil ndup gie ngop hxaop laol,
ni haot ngop bbu zat vup jot.

⁷Xip heat sup let ddu fiip du heat gie jjop kea mu sup mut,
ao set ngop juel yi bel la la ngeat.’

⁸Nap heat Sep daop zha li hop, geat sup tap cil hxit tap cil bbiit heat baop sseat.”

⁹Ao nyi: “Nap heat ddu rry Sep daop zha li hop, yaop mu tap cil hxit tap cil bbiit heat baop sseat nduet ngeat” ddeat hxit. ¹⁰Maot

都将病人放在街市上，求耶稣只容他们摸他的衣裳繸子；凡摸着的人就都好了。

古人的习俗

7 有法利赛人和几个文士从耶路撒冷来，到耶稣那里聚集。²他们曾看见他的门徒中有人用俗手，就是没有洗的手，吃饭。³原来法利赛人和犹太人，都拘守古人的遗传，若不仔细洗手就不吃饭；⁴从市上来，若不洗浴也不吃饭；还有好些别的规矩，他们历代拘守，就是洗杯、罐、铜器等物。⁵法利赛人和文士问他说：“你的门徒为什么不照古人的遗传，用俗手吃饭呢？”

⁶耶稣说：“以赛亚指着你们假冒为善之人所说的预言是不错的。如经上说：

‘这百姓用嘴唇尊敬我，
心却远离我。

⁷他们将人的吩咐，
当作道理教导人，
所以拜我也是枉然。’

⁸你们是离弃神的诫命，拘守人的遗传。”

⁹又说：“你们诚然是废弃神的诫命，要守自己的遗传。¹⁰摩西说：‘当孝敬父母’；又说：

Xiit ddeat: 'Put hxao mop laol mu hngul;' put mu gie bbe heat nao xip gie nja xiil hot hngul' ddeat hxit. ¹¹Nap heat haot caop put mu bbu: 'Ngop gie nyip bbiit cha heat gie Gop Ba zeal hol (Gop Ba nao gie ddeat gat ddeat tea)' ddeat nao, ¹²mep dduat xip heat ze bao put mu hngul map hngul. ¹³Tao ze nap heat tap cil hxit tap cil bbiit heat zap sseat, Sep Ye jjop kea li hop ngeat. Ao jiit nvut tao seat rra heat zat gea nap heat zeal hol xi."

¹⁴Yet Sut bao na dva dva kul lyip, xip heat bbu hxit: "Nap heat jiit ngop dduat nul nyi ngop dduat gal hngul. ¹⁵Ddeat bbop njo gao leat heat sup miit jja map ddop, gao ddaot njo ddeat ddao heat set sup miit jja ddop ye." (Hluel su kiet tat wot ¹⁶"Laop baol wop nul biil heat, ze nul cha keap" ddeat hxit heat wop.)

¹⁷Yet Sut na dva dva bbu rrao ddeat ddao, ndvea hxil leat, ze nzaol yaot xip bbu mgaop daot ddea tao eap zheat tea dduat nul. ¹⁸Yet Sut xip heat bbu hxit: "Nap heat yi tao seat wo map gal ap? Ddeat bbop njo gao leat heat kaop ngop, sup miit jja map ddop nao, ¹⁹ndvea xip ni leat heat mat ngeap, ndvea xip waol bu leat, ao nyi bbep syl dduat leat ye." (Tao nao zzu ddea kaop ngea jiit ao jjaal ddeat tea.) ²⁰Bao hxit: "Caop gao ddaot rrao ddeat ddao ggaot set sup miit jja ddop, ²¹gao ddaot njo ggaot set caop ni laot njo ngeat, nduet yal, geap bbu ku tvup, ²²hxip dduat ngaol, fu hie, yiil nrea, ni laol map geal, yal ddu, sup chea, miit jja zeal, ni mat lyip, dduat yal hxit, yaop nzu nzu, dveap gal mu. ²³Yal tat ddiil jiit gao ddaot ddeat ddao, ao

'咒骂父母的，必治死他。'¹¹你们倒说：'人若对父母说：我所当奉给你的，已经作了各耳板'（各耳板，就是供献的意思），¹²以后你们就不容他再奉养父母。¹³这就是你们承接遗传，废了神的道。你们还做许多这样的事。"

¹⁴耶稣又叫众人来，对他们说：“你们都要听我的话，也要明白。¹⁵从外面进去的，不能污秽人，唯有从里面出来的，乃能污秽人。”（有古卷在此有¹⁶有耳可听的，就应当听。）

¹⁷耶稣离开众人，进了屋子，门徒就问他这比喻的意思。¹⁸耶稣对他们说：“你们也是这样不明白吗？岂不晓得凡从外面进入的，不能污秽人，¹⁹因为不是入他的心，乃是入他的肚腹，又落到茅厕里。”（这是说，各样的食物都是洁净的。）²⁰又说：“从人里面出来的，那才能污秽人，²¹因为从里面，就是从人心里，发出恶念、苟合、²²偷盗、凶杀、奸淫、贪婪、邪恶、诡诈、淫荡、嫉妒、谤讟、骄傲、狂妄。²³这一切的恶，都是从里面出来，且能污秽人。”

nyi sup miit jja ddrop.”

Xuel Liil•Fit Nyip Jiit Nyit Neal Nrep Ni

²⁴Yet Sut ggat wot rrao sea Tuet Lop、Xiit Denl miil ddea leat; ndvea ddal yi leat, sup ggat set map ku, ao ddet wo sseat du map ddrop. ²⁵Ggeat taot, nyit neal tap yao, xip ap mel bbat caop bbu miit jja let bu sseat, Yet Sut nvut qiil xip wo jjo, ze lyip xip jiit ggea jue. ²⁶Mop tao Xiit Lap put, Xuel Liil•Fit Nyip Jiit gal qii ddiil ngea. Xip Yet Sut kea jjea caop bbu ggaot gie xip ap mel kiet naop ddeat ddao. ²⁷Yet Sut xip bbu hxit: “Ap mel ssu ddiil ggat zzu mbao ggop xi, ap mel ssu ba ba gie li gat qii zhu map zut.” ²⁸Nyit neal ddot zap hxit: “Sep ap, map nrea; ao ddet qii yi zzu tea juet rrao a ngat ddiil bi zha gie zzu.” ²⁹Yet Sut xip bbu hxit: “Ddot tat geal yet nyi mu nap ggaol leat map; caop bbu nap ap mel kiet rrao ddeat ddao ggol.” ³⁰Xip ggaol leat, ze a ngat jjea kiet yiil, xip wo hxaop, caop bbu yi ddeat ddao ggol.

Bbu Mol Put Mgup Zut

³¹Yet Sut bao Tuet Lop rrao ddeat ddao Xiit Denl njo, Diit Jat Baot Liil lal jjiit miil ddea rrao lyip Jat Liil Liil heap bbu kea. ³²Sup laop baol bbu nyi hlul tie put tap yaop hiet lyip Yet Sut hxaop, xip kea jjea lal gie xip kiet ssi. ³³Yet Sut na dva dva bbu rrao xip hiet ddeat ddao tap gga leat, ze lal zhu zzal xip laop baol gat, diit diit xip hlul hnu sy, ³⁴mii mot tuet ddrop, xip bbu hxit: “Yii Fap Dal!” “Pup ho map!” ddeat tea. ³⁵Xip laop baol bbu wo jjo lo, hlul

叙利•腓尼基妇人的信心

²⁴耶稣从那里起身，往推罗、西顿的境内去；进了一家，不愿意人知道，却隐藏不住。²⁵当下，有一个妇人，她的小女儿被污鬼附着，听见耶稣的事，就来俯伏在他脚前。²⁶这妇人是希腊人，属叙利•腓尼基族。她求耶稣赶出那鬼，离开她的女儿。²⁷耶稣对她说：“让儿女们先吃饱，不好拿儿女的饼丢给狗吃。”²⁸妇人回答说：“主啊，不错；但是狗在桌子底下也吃孩子们的碎渣儿。”²⁹耶稣对她说：“因这句话，你回去吧；鬼已经离开你的女儿了。”³⁰她就回家去，见小孩子躺在床上，鬼已经出去了。

治好聋哑人

³¹耶稣又离了推罗的境界，经过西顿，又从低加波利境内来到加利利海。³²有人带着一个耳聋舌结的人来见耶稣，求他按手在他身上。³³耶稣领他离开众人，到一边去，就用指头探他的耳朵，吐唾沫抹他的舌头，³⁴望天叹息，对他说：“以法大！”就是说：“开了吧！”³⁵他的耳朵就开

tie yi tveat hop, dduat hxit yi ggiep tea lo.
³⁶Yet Sut xip heat ggat hxit sup ta dvut ddeat
 dduat fiip; ao ddet waol rrao dut fiip, xip heat
 waol rrao seat hxit ddeat gat hop. ³⁷Na dva
 dva haop ngaop ddi lal lep mu rra, seat
 ddeat: “Xip zeal heat nvut jiiit zut, xip laop
 baol bbu ggat ddiil ggat jiiit wo jjo, su mol
 ggat ddiil ggat yi dduat hxit.”

Yet Sut Gie Hlii Dul Yao Ggat Zzu Mbao

8 Ggeat taot, caop zat gea bao nzeap
 zzu, zzu ddea yi map wop lo. Yet Sut
 nzaol yaot kul lyip seat ddeat: ²“Ngop na dva
 dva shao mel, xip heat ngop chaot sea nyip
 sea hxa tao rrao set, zzu ddea yi map wop lo.
³Xip heat gao ddaot miil vu lyi heat wop, ao
 set ngop xip heat gie waol hxi sseat mu zyl
 ggaol leat, ze tuet ddvop jjop mgeat hngul.”
⁴Nzaol yaot dduat zap hxit: “Sset miil tao rrao,
 keap ddea leat ba ba wo shu lyip caop tat
 ddiil ggat zzu mbao ddop let?” ⁵Yet Sut xip
 heat dduat nul: “Nap heat ba ba kup nvup
 wop?” Xip heat ddeat: “Xiit lea wop.” ⁶Xip na
 dva dva ggat miil taot nyi, ze ba ba tao xiit
 lea ja sseat bbop yip, qil hop dul nzaol yaot
 ggat tveat du, ze nzaol yaot tveat na dva dva
 jiiit du. ⁷Ao nyi ngao tap nyit baol wop; Yet
 Sut bbop yip ggol ze dduat fiip tveat na dva
 dva jiiit ggea du. ⁸Na dva dva jiiit zzu, ao jiiit
 zzu mbao ggol, zzu nri heat bi ddup shop lyi
 jiiit xiit ka dva wop xi. ⁹Caop nao hlii dul seat
 wop. Yet Sut xip heat hop sea ggop, ¹⁰ze
 nzaol yaot chaot hliil kiet leat lyip Dal Ma Nu
Tat lal jiiit kea.

了，舌结也解了，说话也清楚了。³⁶ 耶稣嘱咐他们不要告诉人；但他越发嘱咐，他们越发传扬开了。³⁷ 众人分外稀奇，说：“他所做的事都好，他连耳聋的人也叫他们听见，哑巴也叫他们说话。”

耶稣给四千人吃饱

8 那时，又有许多人聚集，
 并没有什么吃的。耶稣叫门徒来，说：“我怜悯这众人，因为他们同我在这里已经三天，也没有吃的了。³ 我若打发他们饿着回家，就必在路上困乏，因为其中有从远处来的。”⁴ 门徒回答说：“在这野地，从哪里能得饼，叫这些人吃饱呢？”⁵ 耶稣问他们说：“你们有多少饼？”他们说：“七个。”⁶ 他吩咐众人坐在地上，就拿着这七个饼祝谢了，掰开，递给门徒，叫他们摆开，门徒就摆在众人面前。⁷ 又有几条小鱼；耶稣祝了福，就吩咐也摆在众人面前。⁸ 众人都吃，并且吃饱了，收拾剩下的零碎，有七筐子。⁹ 人数约有四千。耶稣打发他们走了，¹⁰ 随即同门徒上船，来到太玛努他境内。

Fap Liil Sep Put Sy Hliel Luep

¹¹Fap Liil Sep put ddeat lyi Yet Sut gie ddu nul, xip kea jjea xip ggat mii kiet sy hliel tap lea tveat ddeat ddao xip heat dvut, xip gie nra ddu nduet. ¹²Yet Sut ni tuet ddvop mu hxit: “Cil ddu tao eap zheat yet nyi sy hliel luep let? Ngop ddu rryp hxit nap heat dvut, sy hliel wo cil ddu tao ggat map na.” ¹³Xip xip heat bbu rrao ddeat ddao, ze bao hliil nyip heap ggat pap leat lo.

Fap Liil Sep Put Nyi Xiit Liip Ndea

¹⁴Nzaol yaot ba ba bbiit map kie; hliil kiet rrao ba ba tap lea ggop nao, ve yiit zzu ddea map wop. ¹⁵Yet Sut xip heat mut qeal mu, seat sseat: “Nap heat bbep ddeap mu Fap Liil Sep put ndea nyi Xiit Liip ndea laol sseat hngul.” ¹⁶Xip heat rryl chaot hxeap qii mu, seat ddeat: “Tao a xit heat ba ba map bbiit ngeat sha.” ¹⁷Yet Sut na ddeat ddao ze seat ddeat: “Nap heat eap zheat yet nyi mu ba ba map wop set rryl bbu hxeap qiil mu let? Nap heat wo mat se xi ap? Wo mat hxaop xi ap? Nap heat ni laot ni ka xi ap? ¹⁸Nap heat na ddu wop jiit wo mat hxaop ap? Laop baol wop jiit wo mat jjo ap? Ao nyi wo map kie ap? ¹⁹Ngop qil hot ful ngu dul yao bbiit heat ba ba ggaot ngu lea, bi ddu nap heat geap shop lyi, kup nvup ka dva ndie ddvop ho let?” Xip heat ddeat: “Ceap nyit lea.” ²⁰“Ao nyi qil hot ful hlii dul yao bbiit heat ba ba ggaot xiit lea, bi ddu nap heat geap shop lyi, ku nvup ka ndie ddvop ho

法利赛人求神迹

¹¹ 法利赛人出来盘问耶稣，求他从天上显个神迹给他们看，想要试探他。¹² 耶稣心里深深地叹息说：“这世代为什么求神迹呢？我实在告诉你们：没有神迹给这世代看。”¹³ 他就离开他们，又上船往海那边去了。

法利赛人与希律的酵

¹⁴ 门徒忘了带饼；在船上除了一个饼，没有别的食物。¹⁵ 耶稣嘱咐他们说：“你们要谨慎，防备法利赛人的酵和希律的酵。”¹⁶ 他们彼此议论说：“这是因为我们没有饼吧。”¹⁷ 耶稣看出来，就说：“你们为什么因为没有饼就议论呢？你们还不省悟，还不明白吗？你们的心还是愚顽吗？¹⁸ 你们有眼睛，看不见吗？有耳朵，听不见吗？也不记得吗？¹⁹ 我掰开那五个饼分给五千人，你们收拾的零碎装满了多少篮子呢？”他们说：“十二个。”²⁰ 又掰开那七个饼分给四千人，你们收拾的零碎，装满了多少筐子呢？”他们说：“七个。”²¹ 耶稣说：“你们还是不明白吗？”

let?" Xip heat ddeat: "Xiit lea." ²¹Yet Sut ddeat: "Nap heat wo map set xi ap?"

Bep Sep Dal Rrao Na Jjii Mgup Zut

²²Xip heat lyip Bep Sep Dal kea, sup na jjii tap yaop hiet lyip Yet Sut kea jjea xip kiet sy. ²³Yet Sut na jjii lal mgaop sseat, laop ggao rrao xip hiet ddeat ddao, ze diit diit xip na kiet heat, lal ssi xip geap bbu kiet gat, xip ddu nvul: "Eap zheat nap wo hxaop ggol?" ²⁴Xip hnu kut dul yiip dot wop na, ze seat ddeat: "Caop ngop wo hxaop ggol. Xip heat si seat rra, ao jiit gao zhaol sea." ²⁵Mep ddu bao lal ssi xip na kiet gat, xip wop na, ze zut zu mu, eap zheat jiit wo na ggiep tea ggol. ²⁶Yet Sut xip mut ggaol leat, seat ddeat: "Laop ggaol tat lea jiit nap ndvea gao tat leap."

Bii Dep Yet Sut Gie Jiit Dup Mu Na

²⁷Yet Sut nzaol yaot chaot ddeat ddao, Kiet Sa Lil Yal•Fit Liip Bii laop ggao leat. Jjop mop rrao mu nzaol yaot ddu nvl: "Sup ddeat ngop ap su ngea ddeat?" ²⁸Xip heat ddeat: "Cy tut sul Yop Hanl ngea ddeat hxit heat wop; Yii Lil Yal ngea ddeat hxit heat wop, jiit set sul gao ddaot tap yaop ngea ddeat hxit heat yi wop. ²⁹Bao xip heat ddu nvl: "Nap heat ddeat ngop ap su ngea ddeat?" Bii Dep ddu zap hxit: "Nyip Jiit Dup ngea." ³⁰Ao ze Yet Sut xip heat ndeap sseat, xip heat ggat hxit sup tap dvut.

在伯赛大治好盲人

²²他们来到伯赛大，有人带一个盲人来，求耶稣摸他。²³耶稣拉着盲人的手，领他到村外，就吐唾沫在他眼睛上，按手在他身上，问他说：“你看见什么了？”²⁴他就抬头一看，说：“我看见人了。他们好像树木，并且行走。”²⁵随后又按手在他眼睛上，他定睛一看，就复了原，样样都看得清楚了。²⁶耶稣打发他回家，说：“连这村子你也不要进去。”

彼得认耶稣为基督

²⁷耶稣和门徒出去，往凯撒利亚•腓立比的村庄去。在路上问门徒说：“人说我是谁？”²⁸他们说：“有人说是施洗的约翰；有人说是以利亚；又有人说是先知里的一位。”²⁹又问他们说：“你们说我是谁？”彼得回答说：“你是基督。”³⁰耶稣就惩戒他们，不要告诉人。

Yet Sut Xip Xiil Nyi Ddveat Bao Lyip Hxit Jiit Du

³¹Tat wot ddet ddep ze xip xip heat mut, seat ddeat: “Caop Ssu shu ddu zat gea gao put hngul, pup mot、mu nu ndup sul mot nyi su nja put let mgeap, ao jiit fu hop, sea nyip ggol ddveat bao lyip.” ³²Yet Sut mgiep mgie mu ddu tao hxit, ze Bii Dep xip mgaop sseat, xip kea. ³³Yet Sut zhaol nyi zhaol na nzaol yaot nyil, ze Bii Dep gie hxit: “Sa Danl, bao ngop gaop daop no leat gga, nap Sep Ye nduet seat map nduet set, caop nduet seat a rry nduet.” ³⁴Ao ze na dva dva nyi nzaol yaot kul lyip xip heat bbu hxit: “Sup ngop ddu mgal nduet ze yaop mgeap ho, xip ceap shal gal bbiit lyip ngop ddu mgal hngul. ³⁵Yaop hnu mgaol gut nduet heat kaop ngea nao, hnu mgaol mgeap ho hngul; ngop nyi sop qo yet nyi mu hnu mgaol mgeap ho heat nao, hnu mgaol wo gut hngul. ³⁶Hnu caop miil kaop ngea wo shul ddeat jiit nyi, yaop hnu mgaol gie jot nao, eap zheat zut ddeat wop let? ³⁷Caop eap zheat wo ja hnu mgao hlu ddot let? ³⁸Yiil nrea yal ddu cil ddu tao rrao, ngop nyi ngop jjop kea gie ku ddvup mu na heat kaop ngea, Caop Ssu xip A Bba dvaop ssea rrao mii zyl lal chaot ssal lyip taot, yi xip gie ku ddvup mu na.”

9 Yet Sut bao xip heat bbu hxit: “Ngop ddu rryp hxit nap heat dvut, tao hxil heat, xiit wo map shyt jiit ggea, ze Sep Ye ggup vu ye wop ssal lyip hxaop heat wop.”

耶稣预言他的死和复活

³¹ 从此他教训他们说：“人子必须受许多的苦，被长老、祭司长和文士弃绝，并且被杀，过三天复活。”³² 耶稣明明地说这话，彼得就拉着他劝他。³³ 耶稣转过来，看着门徒，就责备彼得说：“撒但，退我后边去吧！因为你体贴神的意思，只体贴人的意思。”³⁴ 于是叫众人 and 门徒来，对他们说：“若有人要跟我，就当舍己，背起他的十字架，来跟从我。³⁵ 因为凡要救自己生命的（“生命”或作“灵魂”。下同），必丧掉生命；凡为我和福音丧掉生命的，必救了生命。³⁶ 人就是赚得全世界，赔上自己的生命，有什么益处呢？³⁷ 人还能拿什么换生命呢？³⁸ 凡在这淫乱罪恶的世代，把我和我的道当作可耻的，人子在他父的荣耀里，同圣天使降临的时候，也要把那人当做可耻的。”

9 耶稣又对他们说：“我实在告诉你们：站在这里的，有人在没尝死味以前，必要看见神的国大有能力临到。”

Yet Sut Jii Tvil

²Qaol nyip njop ggo, Yet Sut at ssaot ssaot mu Bii Dep、Ya Gop、Yop Hanl hiet bbop qaop mu kiet leat, ze xip heat jiiit ggea rrao dddvap mup tvil; ³mbu bbop ddeat ddao, tvul biel, miil taot ³miit miil hngup heat, hngup ggeat seat tvul dddop heat tap yaop map wop. ⁴Tap heap mu Yii Liil Yal nyi Maot Xiit ddeat ddao, ao jiiit Yet Sut bbu dduut hxit xip heat dvut. ⁵Bii Dep Yet Sut bbu hxit: “Lat Bii (“Lat Bii” “mut sul” ngea), a xit heat tao rrao zut rryp! Mbop sea zzea dul del, tap zzu gie nyip yet nyi mu, tap zzea gie Maot Xiit yet nyi mu, tap zzea gie Yii Liil Yal yet nyi mu biil.” ⁶Xip heat jjo biel, set Bii Dep eap zheat hxit set zut jiiit wo mat se. ⁷Del tap dvaop xip heat gie mbot sseat, ao nyi del ddaot qo wop ddeat ddao, seat ddeat: “Tao ngop njo ssu ngea, nap heat xip nul hngul.” ⁸Nzaol yaot tap heap mu na ggeat gga gat, haot tap yaop jiiit wo mat hxaop lo, Yet Sut a rry xip heat chaot ggeat rrao wo hxaop ye.

⁹Bbop ssal taot, Yet Sut xip heat mut geal mu seat ddeat: “Caop Ssu xiil rrao ddveat bao map lyip xi, nap heat wo hxaop gie hxit sup ta dvut.” ¹⁰Nzaol yaot dduut tao gie ni zheal, rryl bbu “xiil rrao ddveat bao nyip” eap zheat tea ngeat ddeat hxeap qiil mu ze. ¹¹Xip heat Yet Sut dduut nul: “Su nja put eap zheat yet nyi mu Yii Liil Yal jiiit lyi hngul ddeat hxit?” ¹²Yet Sut ddeat: “Yii Liil Yal dduut rryp jiiit lyi, nvut kaop ngea zeal bao ngeat. Su kiet Caop Ssu mot, xip nao shu ddu

耶稣改变形象

²过了六天，耶稣带着彼得、雅各、约翰暗暗地上了高山，就在他们面前变了形象；³衣服放光，极其洁白，地上漂布的，没有一个能漂得那样白。⁴忽然有以利亚同摩西向他们显现，并且和耶稣说话。⁵彼得对耶稣说：“拉比（“拉比”就是“夫子”），我们在这里真好！可以搭三座棚：一座为你，一座为摩西，一座为以利亚。”⁶彼得不知道说什么才好，因为他们甚是惧怕。⁷有一朵云彩来遮盖他们，也有声音从云彩里出来说：“这是我的爱子，你们要听他。”⁸门徒忽然周围一看，不再见一人，只见耶稣同他们在那里。

⁹下山的时候，耶稣嘱咐他们说：“人子还没有从死里复活，你们不要将所看见的告诉人。”¹⁰门徒将这话存记在心，彼此议论“从死里复活”是什么意思。¹¹他们就问耶稣说：“文士为什么说以利亚必须先来？”¹²耶稣说：“以利亚固然先来，复兴万事。经上不是指着人子说：他要受许多的苦，被人轻慢呢？”¹³我告诉

zat gea put, sup let gie na mat gap ddeat map hxit ap! ¹³Ngop hxit nap heat dvut, Yii Liil Yal lyip ggo, xip heat yi ni keap seap nduet nao keap seap xip hiet, su kiet ddaot xip mot hxit du ggaot kaot seat sea mu rra.”

Gaop Bbu Let Bu A Ngat Mgup

¹⁴Yet Sut nzaol yaot bbu ggat wot kea, caop zat gea xip heat ggeat gga hxil, ao nyi su nja put xip heat bbu jjop hxit xip wo hxaop. ¹⁵Yet Sut mot na dva dva wo hxaop, ze kaop ngea jiit haop ngaop biel, ao ze tep geat Yet Sut sop dduat nul. ¹⁶Yet Sut xip heat dduat nul, seat ddeat: “Nap heat xip heat bbu eap zheat hxeap?” ¹⁷Na dva dva gao ddaot tao yaop dduat zap hxit: “Mut sul, ngop ssu ngop let hiet nyip bbu tat wot lyi ggol, xip mot caop bbu mol let bu sseat. ¹⁸Keap ddea kaot rraop rrao jiit caop bbu xip gie nja dva mu, xip gie fe fal tvea hop ze xip hxil ndup ddaot vul zhat ddeat ddao, rrep gie yil du, geap bbu fep jjol mu. Ngop nyip nzaol yaot cep caop bbu naop ddeat gat ddeat haot xip heat wo naop ma dduat.” ¹⁹Yet Sut ddeat: “Ep! Map nrep heat cil ddu ap, ngop nap heat tat wot rrao keap taot kea hngul let? Ngop ni shel tveat nap heat bbiit keap taot kea hngul let? Xip gie hiet ngop tat wot lyi map.” ²⁰Ao ze xip heat xip gie hiet lyip. Yet Sut mot xip wo wop hxaop, ze caop bbu xip ggat vu tul mu bbiip, fal ddvea miil taot, mgeat bao leat zhaol lyip, hxil ndup ddaot vul zhat ddeat ddao mu. ²¹Yet Sut xip a bba dduat nul, seat ddeat: “Xip nop tao ssaop nyip

你们：以利亚已经来了，他们也任意待他，正如经上所指着他的话。”

治好鬼附的孩子

¹⁴耶稣到了门徒那里，看见有许多人围着他们，又有文士和他们辩论。¹⁵众人一见耶稣，都甚希奇，就跑上去问他的安。¹⁶耶稣问他们说：“你们和他们辩论的是什么？”¹⁷众人中间有一个人回答说：“夫子，我带了我的儿子到你这里来，他被哑巴鬼附着。¹⁸无论在哪里，鬼捉弄他，把他摔倒，他就口中流沫，咬牙切齿，身体枯干。我请过你的门徒把鬼赶出去，他们却是不能。”¹⁹耶稣说：“噯！不信的世代啊，我在你们这里要到几时呢？我忍耐你们要到几时呢？把他带到我这里来吧。”²⁰他们就带了他来。他一见耶稣，鬼便叫他重重地抽风，倒在地上，翻来复去，口中流沫。²¹耶稣问他父亲说：“他得这病有多少日子呢？”回答说：“从小的时候。”²²鬼屡次把他扔在火里、水里，要灭他。你若能做什么，求你怜悯我们，帮助我们。”²³耶稣对他说：“你若能信，

hxa kup nvup wop ggea let?" Xip ddu zap hxit: "Bbat taot ze ssaop ngeat. ²²Caop bbu zat nvu yep mu xip gie li mii daot gat、yiip gat, xip hnu mgaol gie hop ho nduet. Nyip eap zheat zeal ddop nao, nyip kea jjea ngop heat shao mel, ngop heat lal bat." ²³Yet Sut xip bbu hxit: "Nap wo nrep ddo nao, nrep sul nao nvut kaop ngea jiiit ddop. ²⁴A ngat a bba tap heap mu kul sseat hxit: "Ngop nrep, ao ddet ngop nrep map laol, Sep kea jjea ngop lal bat." ²⁵Na dva dva jiiit tep dda lyip Yet Sut wo hxaop, ze caop bbu xip let hxit: "Nap bbu yal caop bbu tao, ngop nap ddu fiip xip gao ddaot ddeat ddao, bao gao tat leap!" ²⁶Caop bbu ggaot kul hxa mu a ngat ggat vu tu mu tap tup bbiip, ze ddeat ddao lo. A ngat ggaot xiil ggop seat rra, ao set na dva dva jiiit "xip xiil lo ngeat" ddeat hxit heat wop ddil. ²⁷Ao ddet Yet Sut xip lal mgaop sseat, xip gie cea sseat yiip dot, ze xip yiip dot lo. ²⁸Yet Sut ndvea hxil leat, ze nzaol yaot at ssaot ssaot mu xip ddu nul, seat ddeat: "ngop heat eap zheat yet nyi caop bbu ggaot wo naop ddeat gat map ddop let?" ²⁹Yet Sut ddeat: "Kea ddva mat ngeap nao, cao bbu tat ddu wo naop ddeat gat map ddop."

Yet Sut Bao Xip Xiit Nyi Ddveat Bao Lyip Hxit Jiit Du

³⁰Xip heat ggat wot ddeat ddao Jat Liil Liil njo. Yet Sut gie sup ggat wo set map ku; ³¹ao ze nzaol yaot mut, xip ddeat: "Caop Ssu gie hop sup lal gat, xip heat xip gie fu hop hxe; fu hop ddu ggu sea nyip njop ggo, xip

在信的人，凡事都能。"²⁴ 孩子的父亲立时喊着说（有古卷作“立时流泪地喊着说”）：“我信，但我信不足，求主帮助！”²⁵ 耶稣看见众人都跑上来，就斥责那污鬼，说：“你这聋哑的鬼，我吩咐你从他里头出来，再不要进去！”²⁶ 那鬼喊叫，使孩子大大地抽了一阵风，就出来了。孩子好像死了一般，以致众人多半说：“他是死了。”²⁷ 但耶稣拉着他的手，扶他起来，他就站起来了。²⁸ 耶稣进了屋子，门徒就暗暗地问他：“我们为什么不能赶出他去呢？”²⁹ 耶稣说：“非用祷告（有古卷在此有“禁食”二字），这一类的鬼，总不能出来（或作“不能赶他出来”）。”

耶稣再次预言他的死和复活

³⁰ 他们离开那地方，经过加利利。耶稣不愿意人知道；³¹ 于是教训门徒说：“人子将要被交在人手里，他们要杀害他；被杀以后，过三天他要

nao ddveat bao lyip hxe.”³²Ddut tao jiiit nzaol yaot wo map gal, ao jiiit xip bbu ddut nul mat geal.

Mii Ndiip Ddaot Ye Ddi Lal Mmat Lep Heat

³³Xip heat lyip Jat Bep Nop kea, Yet Sut hxil rrao nzaol yaot bbu ddut nul, xip ddeat: “Nap heat jjop rrao hxeap qiil mu ggaot eap zheat ngea?”³⁴Nzaol yaot jjop rrao ap su ye zeal ddeat rryl bbu jjop zi, ao set xip heat map chop map va.³⁵Yet Sut gao nyi nzaol yaot ceap nyit yaop ku lyip, sea ddeat: “Jiit bbii zeal nduet sul wop nao, xip na dva dva mep ddut zeal, na dva dva zyl lal zeal hngul.”³⁶Ao ze a ngat tap yaop mgaop lyi, xip ggat nzaol yaot gao ddaot hxil, ao nyi da yiip dot, nzaol yaot bbu hxit: ³⁷“Ngop mel ddu yet nyi mu a ngat tao seat rra heat tap yaop xi ze ngop xi ngeat; ngop xi heat kaop ngea, ngop xi heat mat ngeap, ngop zyl lyip ggaot xi ngeat ye.”

A Xit Bbu Map Ndeap Ze A Xit Lal Bat Ngeat

³⁸Yop Han! Yet Sut bbu hxit: “Mut sul, nyip mel ddu dul sseat caop bbu naop heat tap yaop ngop heat wo hxaop, ze ngop heat xip ndeap sseat, xip ngop heat ddut map mgal.”³⁹Yet Sut ddeat: “Xip ndeap tap sseat, ngop mel ddu dul sseat nri ddveat vu teal set nvut mu ngop mup lu gie hxit heat map wop.”⁴⁰A xit heat bbu ggeap map tut heat, ze a xit heat lal bat ngeat.⁴¹Nap heat Jiit Dup ddiil ngeat ze yiip chil tap se gie nap heat ggat ndaop heat kaop ngea, ngop ddut rryp hxit

复活。”³²门徒却不明白这话，又不敢问他。

天国中最大的

³³他们来到迦百农。耶稣在屋里问门徒说：“你们在路上议论的是什麼？”³⁴门徒不作声，因为他们在路上彼此争论谁为大。³⁵耶稣坐下，叫十二个门徒来，说：“若有人愿意作首先的，他必作众人末后的，作众人的用人。”³⁶于是领过一个小孩子来，叫他站在门徒中间；又抱起他来，对他们说：³⁷“凡为我名接待一个像这小孩子的，就是接待我；凡接待我的，不是接待我，乃是接待那差我来的。”

不敌挡我们就是帮助我们

³⁸约翰对耶稣说：“夫子，我们看见一个人奉你的名赶鬼，我们就禁止他，因为他不跟从我们。”³⁹耶稣说：“不要禁止他，因为没有人奉我名行异能，反倒轻易毁谤我。”⁴⁰不敌挡我们的，就是帮助我们的。⁴¹凡因你们是属基督，给你们一杯水喝的，我实在告诉你们：他不能不得赏赐。”

nap heat dvut, xip heat hxe bao map wop ma biil.

Yel Nra Ddu

⁴²“Ngop nrep heat ssu bbat tao tap lea ggat fal tvea heat kaop ngea nao, se nvaol ye tap gaol gie nil caop tao lep bbep kiet chet, li heap gat hop jiiit mat dde. ⁴³Nap lal tap pap nap ggat fal ddvea ze xip gie tao ssal gat hop; ⁴⁴nap geap bbu ne sseat mu ndvea ssep sse hnu mgaol leat jiiit nyit pap wop mu bbep shu miil ssal, ndvea map sil mii daot leat ddet map bbu. ⁴⁵Nap qiil tap pap nap ggat fal ddvea, ze xip gie tao ssal gat hop; ⁴⁶nap qiil tap pap map wop mu ndvea ssep sse hnu mgaol leat nao, nyit pap jiiit gie li shu miil gat hop ddet map bbu. ⁴⁷Nap na tap pap nap ggat fal ddvea, ze xip gie bil hop; nap na tap pap ddeat wop mu ndvea Sep Ye ggup leat jiiit nyit pap wop mu li shu miil gat hop ddet map bbu. ⁴⁸Ggat wot rrao ‘Bbii nao map xiil ngeat, mii daol nao map sil ngeat.’ ⁴⁹Mii daol gie cu mu mep met yaop heat hngul (hluel su kiet tat wot “heal ddea kaop ngea jiiit cu heat hngul” ddeat). ⁵⁰Cu nao zut ngea, ao ddet qiil map wop lo nao, eap zheat gie gat xip ggat chaop bao xi let? Nap heat gao ddaot cu wop, rryl ddu cha keap.”

Yil Tva Hxit

10 Yet Sut ggat wot rrao sea Yeap Te! miil nyi Yop Dan! yip gga kea, na dva dva nzeap zzu bao xip bbu ggat wot lyip, xip yi jiiit bbii seat xip heat mut.

罪的试探

⁴²“凡使这信我的一个小子跌倒的，倒不如把大磨石拴在这人的颈项上，扔在海里。⁴³倘若你一只手叫你跌倒，就把它砍下来；⁴⁴你缺了肢体进入永生，强如有两只手落到地狱，入那不灭的火里去。⁴⁵倘若你一只脚叫你跌倒，就把它砍下来；⁴⁶你瘸腿进入永生，强如有两只脚被丢在地狱里。⁴⁷倘若你一只眼叫你跌倒，就去掉它；你只有一只眼进入神的国，强如有两只眼被丢在地狱里。⁴⁸在那里，虫是不死的，火是不灭的。⁴⁹因为必用火当盐腌各人（有古卷在此有“凡祭物必用盐腌”）。⁵⁰盐本是好的，若失了味，可用什么叫它再咸呢？你们里头应当有盐，彼此和睦。”

论离婚

10 耶稣从那里起身，来到犹太的境界并约旦河外。众人又聚集到他那里，他又照常教训他们。

²Fap Liil Sep put Iyip Yet Sut dduut nul: “Caop qiit bil teal biil nu map biil?” Xip nra ddu nduet ddeat tea. ³Yet Sut dduut zap hxit: “Maot Xiit nap heat dduut fiip heat eap zheat ngea?” ⁴Xip heat ddeat: “Maot Xiit bil teal su ggao ggop, ze qiit bil teal biil ddeat sul xuep.” ⁵Yet Sut ddeat: “Maot Xiit nap heat ni ka set daop zha tao gie ggao nap heat bbiit ngeat; ⁶ao ddet zil bbiip taot, Sep Ye nao su zhel put nyi nyit neal zil ngeat. ⁷Ao set caop put mu bbu rrao ddeat ddao qiit chaot, nyit yaop tvil tap yaop mu. ⁸Tao seat rra ggop, met yao ze nyit yaop mat ngeap set geap bbu tap lea ngea ggol. ⁹Ao set Sep Ye let gie rryl chaot heat, caop xip gie ful nyit ddea gat map biil.”

¹⁰Hxil kea ze nzaol yaot nvut tao gie xip dduut nul. ¹¹Yet Sut xip heat bbu hxit: “Qiit bil teal keap bao kaop ngea jiit yiil nrea tveat, xip qiit bbu ggeap ngeat; ¹²Qiit sut yue mgeap ho qiit bao, yi yiil nrea tveat ggol.”

A Ngat Ddiil Yeap

¹³Sup a ngat hiet Yet Sut bbu Iyi, Yet Sut ggat xip heat kiet sy nduet, ao ze nzaol yaot caop ggat ddiil gie hxit. ¹⁴Yet Sut wo hxaop, ze ni qiit mu nzaol yaot bbu hxit: “A ngat tveat ngop bbu tat wot Iyi, xip heat gie ndeap tap sseat; Sep Ye ggup rrao heat nao tao seat rra sul ngea. ¹⁵Ngop dduut rryp hxit nap heat dvut, Sep Ye ggup zap sseat nduet heat kaop ngea, a ngat seat map rrap nao, wo ndvea leap ma ddop.” ¹⁶Ao ze a ngat da sseat, lal gie xip heat kiet ssi, xip heat wo lal yeap.

²有法利赛人来问他说：“人休妻可以不可以？”意思要试探他。³耶稣回答说：“摩西吩咐你们的是什么？”⁴他们说：“摩西许人写了休书便可以休妻。”⁵耶稣说：“摩西因为你们的心硬，所以写这条例给你们；⁶但从起初创造的时候，神造人是造男造女。⁷因此，人要离开父母，与妻子连合，二人成为一体。⁸既然如此，夫妻不再是两个人，乃是一体的了。⁹所以，神配合的，人不可分开。”

¹⁰到了屋里，门徒就问他这事。¹¹耶稣对他们说：“凡休妻另娶的，就是犯奸淫，辜负他的妻子；¹²妻子若离弃丈夫另嫁，也是犯奸淫了。”

祝福小孩子

¹³有人带着小孩子来见耶稣，要耶稣摸他们，门徒便责备那些人。¹⁴耶稣看见就恼怒，对门徒说：“让小孩子到我这里来，不要禁止他们；因为在神国的，正是这样的人。¹⁵我实在告诉你们：凡要承受神国的，若不像小孩子，断不能进去。”¹⁶于是抱着小孩子，给他们按手，为他们祝福。

Mbao Put

¹⁷Yet Sut ddeat ddao jjop sea taot, caop tap yaop tep lyi xip jiiit ggea jue, xip bbu hxit: “Gga heat mut sul, ngop eap zheat nvut zeal set ssep sse hnu mgaol wo zap sseat ddop let?” ¹⁸Yet Sut xip bbu hxit: “Nap eap zheat yet nyi ngop gie gga ddeat hxit? Sep Ye tap yaop ggop nao gga xi heat map wop. ¹⁹Sep daop zha nao nap wo set ngeat, sup fu map biil, yiil nrea tveat map biil, sup que map biil, dduut jjiit ddea del map biil, sup bbiip map biil, put juel mop ggaol mu hngul. ²⁰Xip Yet Sut bbu hxit: “Mut sul, tap ddiil jiiit ngop bbat taot ze zeal ggol.” ²¹Yet Sut na xip nyil ze xip njo, xip bbu hxit: “Nap tap ddup ne xi, geat nap kaop wop vut lyip fep put bbiit, ze tvul shel wop mii kiet rrao, ao jiiit nap lyip ngop dduut mgal hngul.” ²²Dduut tao xip wo jjo ze tvut tvil, ni shu shu mu sea lo. Xip hngup ndii wop ddil biel yue set. ²³Yet Sut ggeat gga wop na, ze nzaol yaot bbu hxit: “Tvul shel wop put ndvea Sep Ye ggup leat nao, seap ka ngeat aop!” ²⁴Nzaol yaot xip dduut let haop ggaop. Yet Sut bao xip heat bbu hxit: “Ssu bbat, tvul shel deap put ndvea Sep Ye ggup leat nao keap seap ka aop! ²⁵Sset mu lep shel ndvea yil naot bbip njo nao lep ddu mbao sep pu ndvea Sep Ye ggup leat ddet map bbu xi le.” ²⁶Nzaol yaot haop ngaop ddi lal at lep mu xip bbu hxit: “Tao seat rra, ap su set wo gut ddop let?” ²⁷Yet Sut na xip heat nyil hxit: “Hnu caop bbu kea nao map ddop, Sep Ye bbu kea nao nat seat map rrap, Sep Ye nao

富人

¹⁷ 耶稣出来行路的时候，有一个人跑来，跪在他面前，问他说：“善良的夫子，我当做什么事，才可以承受永生？”¹⁸ 耶稣对他说：“你为什么称我是善良的？除了神一位之外，再没有善良的。¹⁹ 诫命你是晓得的，不可杀人，不可奸淫，不可偷盗，不可作假见证，不可亏负人，当孝敬父母。”²⁰ 他对耶稣说：“夫子，这一切我从小都遵守了。”²¹ 耶稣看着他，就爱他，对他说：“你还缺少一件；去变卖你所有的，分给穷人，就必有财宝在天上；你还要来跟从我。”²² 他听见这话，脸上就变了色，忧忧愁愁地走了，因为他的产业很多。²³ 耶稣周围一看，对门徒说：“有钱财的人进神的国是何等地难哪！”²⁴ 门徒希奇他的话。耶稣又对他们说：“小子，倚靠钱财的人进神的国，是何等地难哪！”²⁵ 骆驼穿过针的眼，比财主进神的国还容易呢。”²⁶ 门徒就分外希奇，对他说：“这样谁能得救呢？”²⁷ 耶稣看着他们，说：“在人是不能，在神却不然，因为神凡事都能。”²⁸ 彼得就对他：“看哪，我们已经撇下所有的跟从你

nvut kaop ngea jiiit zeal ddop ngeat. ²⁸Ao ze Bii Dep Yet Sut bbu hxit: “Na nyil, ngop heat kaop wop heat jiiit li mgeat nyip ddot mgal ggol.” ²⁹Yet Sut ddeat: “Ngop ddot rryp hxit nap heat dvut, sup ngop nyi sop qo yet nyi mu hxip, ao nu vil nyip、mop neal、put mu、ap mel ssu、miil ddea mgeap ho, ³⁰tat cil rrao hngup bbop map zap heat map wop, hxip、vil nyip、mop neal、a ma、ap mel ssu、miil ddea, ao nyi sup let gup ssaop hngul; lyip cil rrao ssep sse hnu mgaol wop hngul. ³¹Ao ddet jiiit rrao kup nvup nao mep ddot rrao hxe, mep ddot rrao heat nao jiiit rrao hxe.”

Yet Sut Dii Sea Yep Xip Xiil Nyi Xip Ddveat Bao Lyip Hxit Jiiit Du

³²Xip heat jjop sea Yet Lul Sa Len leat. Yet Sut jiiit rrao sea, ze nzaol yaot xip haop ngaop, xip ddot mgal heat yi jjao. Yet Sut bao nzaol yaot ceap nyit yaop kul lyip. yaop gao put hxe heat nvut hxit xip heat dvut, seat ddeat: ³³“Na nyil! A xit heat Yet Lul Sa Len leat, Caop Ssu sup let hop mu nu ndup sul mot nyi su nja put bbiit, xip heat xip gie xiil diil, hop ddeat bbop sul bbiit hngul. ³⁴Xip heat xip gie nja dva mu, diit diit xip tvut na gat xip gie ndvea ndup ao jiiit fu hop hngul, sea nyip njop ggo, ze xip ddveat bao lyip hngul.”

Yop Hanl Nyi Ya Gop Luep Heat

³⁵Xiit Biil Tel ssu Ya Gop、Yop Hanl ndvea jiiit lyi Yet Sut bbu hxit: “Mut sul, ngop nyit nyip bbu eap zheat kaop luep jiiit nyip ggat

了。”²⁹ 耶稣说：“我实在告诉你们：人为我和福音撒下房屋，或是弟兄、姐妹、父母、儿女、田地，³⁰ 没有不在此世得百倍的，就是房屋、弟兄、姐妹、母亲、儿女、田地，并且要受逼迫，在来世必得永生。³¹ 然而，有许多在前的，将要在后；在后的，将要在前。”

耶稣第三次预言他的死和复活

³² 他们行路上耶路撒冷去。耶稣在前头走，门徒就希奇，跟从的人也害怕。耶稣又叫过十二个门徒来，把自己将要遭遇的事告诉他们：³³“看哪！我们上耶路撒冷去，天子将要被交给祭司和文士，他们要定他死罪，交给外邦人。³⁴ 他们要戏弄他，吐唾沫在他脸上，鞭打他，杀害他。过了三天，他要复活。”

雅各和约翰的要求

³⁵ 西庇太的儿子雅各、约翰进前来，对耶稣说：“夫子，我们无论求你什么，愿你给

ngop heat chaot zeal ku.”³⁶Yet Sut ddeat: “Ngop ggat nap heat chaot eap zheat zeal?”³⁷Xip nyit ddeat: “Nyip dvaop ssea rrao ngop nyit ggat tap yaop nyip sea rrao, tap yaop nyip fe rrao gie ngop nyit bbiit.”³⁸Yet Sut ddeat: “Nap nyit luep heat eap zheat ngea nap nyit wo mat se, ngop ndaop heat se lal nap nyit wo ndaop ddo ap? Ngop zap heat cy nap nyit wo zap ddo ap?”³⁹Xip nyit ddeat: “Ngop nyit ddo.” Yet Sut ddeat: “Ngop ndaop heat se lal nap nyit yi ndaop hngul; ngop zap heat cy nap nyit yi zap hngul; ⁴⁰ao ddet ngop seat fe nyi ggaot, ngop gie nap nyit bbiit biil heat mat ngeap, ap su yet nyi mu zeal du, set gie ap su bbiit ye.”⁴¹Nzaol yaot ggat cea yaop wo jjo, ze Ya Gop、Yop Hanl shaol.⁴²Yet Sut xip heat kul lyip xip heat bbu hxit: “Nap heat wo set, ddeat bbop sul vu mii ddeat kul heat xip heat kiet rrao, ap nzup mot fel sseat xip heat nvut tvup.⁴³Ao ddet nap heat gao ddaot tao seat map rrap, nap heat gao ddaot ap su ye zeal njo, ze nap heat zyl lal zeal hngul; ⁴⁴nap heat gao ddaot ap su hnu zeal njo, ze na dva dva zyl lal zeal hngul.⁴⁵Caop Ssu lyip nao, gie sup ggat zhao fu nduet heat mat ngeap, sup zhao fu hxit ye, ao jiit hnu mgaol mgeap, hnu cao zat gea chaot yet pii zeal hngul.”

Na Jjii Bat Dii Me Mgup Zut

⁴⁶Yet LiiL Got kea; Yet Sut nzaol yaot nyi caop zat geat chaot Yet LiiL Got rrao ddeat ddao taot, cheap cheat luep heat na jjii tap yaop, Dii Me ssu Bat Dii Me jjop bbu nyi.

我们做。”³⁶ 耶稣说：“要我给你们做什么？”³⁷ 他们说：“赐我们在你的荣耀里，一个坐在你右边，一个坐在你左边。”³⁸ 耶稣说：“你们不知道所求的是什么，我所喝的杯，你们能喝吗？我所受的洗，你们能受吗？”³⁹ 他们说：“我们能。”耶稣说：“我所喝的杯，你们也要喝；我所受的洗，你们也要受；⁴⁰ 只是坐在我的左右，不是我可以赐的，乃是为谁预备的，就赐给谁。”⁴¹ 那十个门徒听见，就恼怒雅各、约翰。⁴² 耶稣叫他们来，对他们说：“你们知道，外邦人有尊为君王的，治理他们，有大臣操权管束他们。⁴³ 只是在你们中间，不是这样；你们中间，谁愿为大，就必作你们的用人；⁴⁴ 在你们中间，谁愿为首，就必作众人的仆人。⁴⁵ 因为人子来，并不是要受人的服侍，乃是要服侍人，并且要舍命，作多人的赎价。”

治好盲人巴底买

⁴⁶ 到了耶利哥；耶稣同门徒并许多人出耶利哥的时候，有一个讨饭的盲人，是底买的儿子巴底买，坐在路旁。

⁴⁷Nap Sa Lep Yet Sut ngea ddeat, xip wo jjo ze kul sseat hxit: “Dal Vil ssu hlii Yet Sut ap, tap heap ngop shao mel map!” ⁴⁸Caop zat gea xip gie hxit, xip ggat qo ddao map biil. Xip waol rrao vu tul mu kul sseat hxit: “Dal Vil ssu hlii ap, tap heap ngop shao mel map!” ⁴⁹Yet Sut gao hxil ze xip ddeat: “Xip kul tat pap lyi.” Ao ze xip heat na jjii ggaot kul, xip bbu hxit: “Ni tveat, yiip dot, xip nap kul ggol.” ⁵⁰Na jjii mbu tveat du, ze ddeap yiip dot Yet Sut bbu ggat wot leat. ⁵¹Yet Sut ddeat: “Ngop ggat nap wo lal eap zheat zeal?” Na jjii ddeat: “Lat Baot Nyip, ngop ggat wo hxaop ddo (“Lat Baot Nyip” nao “Mut Sul” ngea).” ⁵²Yet Sut ddeat: “Nap leap map! Nap nrep ni nap gut ggol.” Na jjii tap heap mu wo hxaop, ze jjop rrao Yet Sut ddu mgal.

Ni Jjuep Mu Yet Lul Sa Len Leat

11 Yet Sut nzaol yaot chaot Yet Lul Sa Len kea hxe, Bep Fap Qiip nyi Bep Dal Nyip kea Ga La Bbop ggat wot rrao; Yet Sut nzaol yaot nyit lea zyl, ²xip nyit bbu hxit: “Nap nyit vep pap laop ggao leat, ndvea gao wot leap taot, liit mu bbat tap lea nil ggeat kiet wo hxaop, tap ssep jiit sup wo zze map nvut ngeat, gie tveat hop sep lyi gie. ³Sup nap nyit bbu ‘eap zheat yet nyi tao seat zeal’ ddeat, ze nap nyit ddeat: “Sep xip zze hngul’ ddeat, ze ggat lea tap heap mu tveat nap nyit ggat sep lyi. ⁴Xip nyit leap, ze liit mu bbat tap lea nil ddeat bbop qea kiet wo hxaop, ao ze xip gie tveat hop. ⁵Ggeat rrao hxil heat tap ddiip ddeat: “Nap heat liit mu bbat tveat

⁴⁷他听见是拿撒勒的耶稣，就喊着说：“大卫的子孙耶稣啊，可怜我吧！”⁴⁸有许多人责备他，不许他作声。他却越发大声喊着说：“大卫的子孙哪，可怜我吧！”⁴⁹耶稣就站住，说：“叫过他来。”他们就叫那盲人，对他说：“放心，起来！他叫你啦。”⁵⁰盲人就丢下衣服，跳起来，走到耶稣那里。⁵¹耶稣说：“要我为你做什么？”盲人说：“拉波尼，我要能看见（“拉波尼”就是“夫子”）。”⁵²耶稣说：“你去吧！你的信救了你了。”盲人立刻看见了，就在路上跟随耶稣。

凯旋入耶路撒冷

11 耶稣和门徒将近耶路撒冷，到了伯法其和伯大尼，在橄榄山那里；耶稣就打发两个门徒，²对他们说：“你们往对面村子里去，一进去的时候，必看见一匹驴驹拴在那里，是从来没有骑过的，可以解开牵来。³若有人对你们说：‘为什么做这事？’你们就说：‘主要用它，用完后一定立刻还回来。’”⁴他们去了，便看见一匹驴驹拴在门外街道上，就把它解开。⁵在那里站着的人，有几个说：“你们解驴驹做什

geat eap zheat zeal?" ⁶Nzaol yaot Yet Sut let hxit ggeat seat ddut zap, ze caop ggat ddiil tveat xip nyit ggat sep dea. ⁷Xip nyit liit mu bbat sep Yet Sut bbu ggat wot leat, yaop mbu gie tveat xip kiet du ze Yet Sut dda gao nyi. ⁸Caop zat gea mbu gie mgup jjop gat, del leat si gal gie tao lyip mgup jjop gat heat yi wop.

⁹Jiit leat sea mep lyi mgal heat jiit kul sseat hxit:

"Hop Sa Nap ("Hop Sa Nap" Xiit Llap mba "gut luep" ddeat tea, tao rrao "qaop chet" miit ngea), Sep mel ddu dul lyip heat nao qaop chet cha keap ngeat!"

¹⁰Lyip hxe heat ngop piit pii Dal Vil ggup nao qaop chet cha keap ngeat! Qaop mu mu mu hnu nde rrao heat Hop Sa Nap!"

¹¹Yet Sut ndvea Yet Lul Sa Len sy hxip mot leat, ggeat gga kup rra kaop ngea na ggop. Mii kiil ggop, ze nzaol yaot ceap nyit yaop chaot lup rrao ddeat ddao, Bep Dal Nyip leat lo.

Map Vi Mop Si Rru

¹²Weap nyip, xip heat Bep Dal Nyip rrao ddeat ddao, Yet Sut waol hxi lo. ¹³Miil vu vu mu si tvu gao ddie heat map vi mop si tap cu wo hxaop, ze ggat wot leat. Si kiet eap zheat wo shul ssaot ddop jiit geal. Si qii kea haot eap zheat jiit wo shul mat ddop, tvu a rry wop ye, vup huat go geap taot mat ngeap set. ¹⁴Yet Sut si bbu hxit: "Hnup nyip ddu ggu, ze ssep sse jiit nap mop zzu heat map

么?" ⁶门徒照着耶稣所说的回答，那些人就任凭他们牵去了。⁷他们把驴驹牵到耶稣那里，把自己的衣服搭在上面，耶稣就骑上。⁸有许多人把衣服铺在路上，也有人把田间的树枝砍下来，铺在路上。

⁹前行后随的人都喊着说：“和散那（“和散那”原有“求救”的意思，在此乃是称颂的话）！”

奉主名来的是应当称颂的！”

¹⁰那将要来的我祖大卫之国，是应当称颂的！高高在上和散那！”

¹¹耶稣进了耶路撒冷，入了圣殿，周围看了各样物件。天色已晚，就和十二个门徒出城，往伯太尼去了。

咒诅无花果树

¹²第二天，他们从伯太尼出来，耶稣饿了。¹³远远地看见一棵无花果树，树上有叶子，就往那里去，或者在树上可以找着什么。到了树下，竟找不着什么，不过有叶子，因为不是收无花果的时候。¹⁴耶稣就对树说：“从今以后，永没有人吃你的果子。”他的门

wop.” Xip nzaol yaot yi wo jjo.

Sy Hxip Mot Ndveal Qea

¹⁵Xip heat lyip Yet Lul Sa Len kea, Yet Sut ndvea sy hxip mot leat, hxip mot rrao vep lal zeal put gie naop ddeat gat, tvul hlu put zzu tea nyi nga ddep hxe vut put put tea gie ddeat bao hop; ¹⁶Sup ggat gat ddea yi ja hxip mot njo map biil. ¹⁷Ao ze xip heat mut, seat ddeat: “Su kiet:

‘Ngop hxip mot gie lup ggup kaop ngea kea ddva heat hxip mot ddeat hxit hngul’ ddeat ggao gao mat du ap? nap heat haot xip ggat tvil ddu su vel qiil mu lo.”

¹⁸Mu nu ndup sul mot nyi su nja put ddu tao jjo, ze ddu na pil Yet Sut hnu mgaol hop nduet, ao ddet na dva dva jiit xip mut heat let haop ngaop, ao set nu ndup sul mot nyi su nja put jjaop xip jii. ¹⁹Keap ddal hxa jiit Yet Sut nyi nzaol yaot lup ddeat leat.

Map Vi Mop Si Jjol Heat Mut Qeal

²⁰Hea mu xip heat ggat wot njo, map vi mop si zzep jiit gao jot fep jjol lo wo hxaop. ²¹Bii Dep Yet Sut ddu kie ze xip bbu hxit: “Lat Bii, na nyil! Nyip let rru heat map vi mop si jjo lo ggol.” ²²Yet Sut ddu zap hxit: “Nap heat Sep Ye nrep hngul. ²³Ngop ddu rryp hxit nap heat dvut, ap su kaop ngea bbop tat lea bbu hxit: ‘Nap tat wot rrao zap ddeat ddao, li heap laot gat’ ddeat jiit, xip ni laot nduet map nvu, xip hxit heat taol ddop ddeat a rry nrep, ze gie xip chaot zeal taol. ²⁴Ao set ngop

徒也听见了。

洁净圣殿

¹⁵他们来到耶路撒冷。耶稣进入圣殿，赶出殿里做买卖的人，推倒兑换银钱之人的桌子和卖鸽子之人的凳子；¹⁶也不许人拿着器具从殿里经过。¹⁷便教训他们说：“经上不是记着说：

‘我的殿必称为万国祷告的殿’吗？你们倒使它成为贼窝了。”

¹⁸祭司长和文士听见这话，就想法子要除灭耶稣，却又怕他，因为众人都希奇他的教训。¹⁹傍晚，耶稣和门徒出城去了。

无花果树枯干的教训

²⁰早晨，他们从那里经过，看见无花果树连根都枯干了。²¹彼得想起耶稣的话来，就对他说：“拉比，请看！你所咒诅的无花果树，已经枯干了。”²²耶稣回答说：“你们当信服神。²³我实在告诉你们：无论何人对这座山说：‘你挪开此地，投在海里！’他若心里不疑惑，只信他所说的必成，就必给他成了。²⁴所以

hxit nap heat dvut, nap heat kea ddva luep heat kaop ngea, eap zheat ngea ddeat jiiit, nrep a rry ze wop ddo heat nao, keap seap mu jiiit wo wop. ²⁵Nap heat gao hxil kea ddva taot, sup nap ni kie heat wop wo kie nao, gie xip rat, ao set nap mii kiet A Bba ggat yi nap nrea ddea gie nap rat. ²⁶Nap heat sup map rat, nap heat mii kiet A Bba yi nap heat nrea ddea gie nap heat map rat.”

Yet Sut Fel Nao Kea Mgao

²⁷Xip heat bao Yet Lu! Sa Len lyi, Yet Sut ggup rrao jjop sea taot, mu nu ndup sul mot, set hxao sul nyi pup mot jiiit lyi, ²⁸xip bbu dduat nul: “Nyip eap zheat fel nao deap nvut tat ddiil zeal, fel nao tao gie nyip bbiit ggaot ap su ngea let?” ²⁹Yet Sut xip heat bbu hxit: “Ngop yi dduat tap geal gie nap heat dduat nul, nap heat hxit ngop dvut, ze ngop yi ngop eap zheat fel nao deap nvut tat ddiil zeal ngeat hxit nap heat dvut. ³⁰Yop Han! cy ni jji mii kiet lyi ngeat nu ddeat miil lyi ngeat? Nap heat hxit ngop dvut map.” ³¹Xip heat rryl det nzeap mu hxit: “A xit heat ddeat: ‘Mii kiet lyi’ ddeat nao, xip ddeat: ‘Tao seat rra, nap heat keap sao xip ma nrep let’ ddeat hxit hxe, ^{32a}xit heat ddeat: ‘Ddeat miil lyi’ ddeat nao, na dva dva jiiit dduat rryp mu Yop Han! gie jiiit set sul mu na, ao set let jjao lup su jii.” ³³Ao ze “Ngop heat wo mat se” ddeat Yet Sur dduat zap. Yet Sut ddeat: “Ngop yi ngop eap zheat fel deap nvut tat ddiil zeal ngeat hxit nap heat map dvut.”

我告诉你们：凡你们祷告祈求的，无论是什么，只要信是得着的，就必得着。²⁵你们站着祷告的时候，若想起有人得罪你们，就当饶恕他，好叫你们在天上的父，也饶恕你们的过犯。²⁶你们若不饶恕人，你们在天上的父，也不饶恕你们的过犯（有古卷无此节）。”

质问耶稣的权柄

²⁷他们又来到耶路撒冷。耶稣在殿里行走的时候，祭司长和文士并长老进前来，²⁸问他说：“你仗着什么权柄做这些事？给你这权柄的是谁呢？”²⁹耶稣对他们说：“我要问你们一句话，你们回答我，我就告诉你们，我仗着什么权柄做这些事。³⁰约翰的洗礼是从天上来的？是从人间来的呢？你们可以回答我。”³¹他们彼此商议说：“我们若说：‘从天上来’，他必说：‘这样，你们为什么不信他呢？’³²若说：‘从人间来’，却又怕百姓，因为众人真以约翰为先知。”³³于是回答耶稣说：“我们不知道。”耶稣说：“我也不告诉你们，我仗着什么权柄做这些事。”

Hxaop Ddao Ggup Kea Sul Mgaop Daot Ddea

12 Ao ze Yet Sut mgaop daot ddea gie xip heat bbu hxit: “Sup hxaop ddao tap ggup del gat, ggeat gga chao quet du, nryp zha ddu tap lea ndu tut, hxip tap zzea zzao del, kea ggup kea sul bbiit, ze miil vu ddea leat lo. ²Taot chaop kea, ze zyl lal tap yaop zyl ggup kea sul bbu leat, ggup kea sul bbu rrao mop geap ddeat haot. ³Xip mot ggup kea sul let yop sseat ndup, xip ggat lal ggut mu ni zhaol. ⁴Bao zyl lal tap yaop zyl xip heat bbu leat haot, xip heat xip hnu gie ndup she hop, ao jiiit xip gie ku tvup. ⁵Bao zyl lal tap yaop zyl, ze xip heat xip gie fu hop. Mep ddu zyl lal kup nvup zyl gat jiiit, tap ddiip xip heat let ndup, tap ddiip xip heat let fu hop. ⁶Ggup sep pu xip njo ssu tap yaop wop xi; mep ddut bao xip zyl dea, xip ddeat nao: ‘Xip heat ngop ssu hxaop laol hngul.’ ⁷Ggup kea sul ggat ddiil rryl bbu ‘tao hngup ndii zap sseat sul ngea, lyip map, a xit heat xip gie fu hop, ze hngup ndii a xit heat kea hxe’ ddeat hxit heat map laol. ⁸Ao ze xip gie yop sseat, fu hop, xip gie li ggup ddeat gat hop. ⁹“Tao seat rra, hxaop ddao ggup sep pu keap seap zeal nduet let? Xip lyip ggup kea sul ggat ddiil hnu mgaol ci hop, hxaop ddao ggup gie bao ve ddea bbiit. ¹⁰Su kie hxit du:

‘Lal geal sul let li hop heat laop mop, hxip gop go rrao bbii gaol laop mop zeal ggol.

¹¹Tao Sep let zeal ngeat, a xit heat let gie haop ngaop mu na’,

葡萄园户的比喻

12 耶稣就用比喻对他们说：“有人栽了一个葡萄园，周围圈上篱笆，挖了一个压酒池，盖了一座楼，租给园户，就往外国去了。²到了时候，打发一个仆人到园户那里，要从园户收葡萄园的果子。³园户拿住他，打了他，叫他空手回去。⁴再打发一个仆人到他们那里。他们打伤他的头，并且凌辱他。⁵又打发一个仆人去，他们就杀了他。后又打发好些仆人去，有被他们打的，有被他们杀的。⁶园主还有一位，是他的爱子；末后又打发他去，意思说：‘他们必尊敬我的儿子。’⁷不料，那些园户彼此说：‘这是承受产业的，来吧，我们杀他！产业就归我们了。’⁸于是拿住他，杀了他，把他丢在园外。⁹这样，葡萄园的主人要怎么办呢？他要来除灭那些园户，将葡萄园转给别人。¹⁰经上写着说：

‘匠人所弃的石头，
已作了房角的头块石头。

¹¹这是主所做的，

ddeat su tao nap heat wo yuep map nvut ap?" ¹²Mgaop daot ddea tao xip heat mot hxit ngeat, xip heat wo na ddeat ddao, ze xip gie yop nduet, ao ddet jjao lup su jii, ze xip heat bbu rrao sea ddeat ddao lo.

Pii Gie Kiet Sa Bbiit

¹³Mep dduat, xip heat Fap Lil Sep put nyi Xiit Liip Da put it rry zyl Yet Sut bbu ggat wot leat, xip dduat gie xip hiel nduet. ¹⁴Xip heat lyip, ze xip bbu hxit: "Mut sul, nyip ni nyit dduat map wop, ngop heat wo set, eap zheat put jiiit nyip tvut gie xip ma bbiit, nyi sup yao mu map nyil set, rryy rryy la la mu Sep Ye jjop kea hxit. Pii gie Kiet Sa bbiit biil nu map biiil?" ¹⁵Ngop heat bbiit cha kea nu cha map kea? Xip heat ni mgii Yet Sut wo set, ze xip heat bbu hxit: "Nap heat eap zheat yet nyi ngop nra ddu? Tvul tap lea gie lyip ngop ggat na nyil!" ¹⁶Xip heat ja lyip ggo, ze Yet Sut ddeat: "Yi tao nyi sut tao ap su ngea?" Xip heat ddeat: "Kiet Sa ngea." ¹⁷Yet Sut ddeat: "Kiet Sa bbop gie Kiet Sa bbiit, Sep Ye bbop gie Sep Ye bbiit cha keap." Ao ze xip heat mot xip let haop ngaop biel.

Ddveat Bao Lyip Heat Nvut

¹⁸Sa Dut Gat put tie tie ddveat bao lyip heat nvut map wop ddeat hxit. Xip heat lyip Yet Sut dduat nul: ¹⁹"Mut sul, Maot Xiit ngop heat yet nyi mu ggao hxit du: "Hnu cao xiil ggop, qiit li mgeat, a ngat map wop nao, xip nyip bba xip qiit keap lyi a go chaot ssu yao

在我们眼中看为希奇。’

这经你们没有念过吗？”¹²他们看出这比喻是指着他们说的，就想要捉拿他，只是惧怕百姓；于是离开他走了。

纳税给凯撒

¹³后来，他们打发几个法利赛人和几个希律党的人到耶稣那里，要就着他的话陷害他。¹⁴他们来了，就对他说：“夫子，我们知道你是诚实的，什么人你都不徇情面，因为你不看人的外貌，乃是诚实实传神的道。纳税给凯撒可以不可以？”¹⁵我们该纳不该纳？”耶稣知道他们的假意，就对他们说：“你们为什么试探我？拿一个银钱来给我看！”¹⁶他们就拿了来。耶稣说：“这像和这号是谁的？”他们说：“是凯撒的。”¹⁷耶稣说：“凯撒的物当归给凯撒，神的物当归给神。”他们就很希奇他。

复活的问题

¹⁸撒都该人常说没有复活的事。他们来问耶稣说：¹⁹“夫子，摩西为我们写着说：‘人若死了，撇下妻子，没有孩子，他兄弟当娶他的妻，为哥哥生子立后。’²⁰有弟兄七

cil zal cha.' ²⁰Vil nyip xiit yaop wop, die tap lea qiit keap ggo ze xiil lo, a ngat zyl mat du. ²¹Dii nyit lea xip keap lyi ggop yi xiil lo, a ngat zyl mat du. Dii sea lea tao seat rra. ²²Ggat xiit yaop jiit a ngat zyl mat du; mep dduit miip neal mot ggaot yi xiil lo. ²³Ddveat bao lyi taot, xip ap su qiit ngea let? Xip heat xiit yaop jiit xip keap nvut." ²⁴Yet Sut ddeat: "Ao set nap heat nrea lo; sy su wo map gal, Sep Ye vu ye wo map set heat mat ngeap ap? ²⁵Caop xiil rrao ddveat bao lyip, keap yi map keap qiit yi map qiit, mii kiet zyl sul kaot seat sea mu rra. ²⁶Hxit xiil sul ddveat bao lyip kea nao, Maot Xiit su kiet ggao du zzeat ggaot nap heat wo yuep ma nvut ap? Sep Ye Maot Xiit bbu hxit: "Ngop Yal Bep Lat Han Sep Ye, Yii Sa Sep Ye, Ya Gop Sep Ye ngea. ²⁷Sep Ye xiil sul Sep Ye mat ngeap, ddveat sul Sep Ye ngea ye. Nap heat nrea ye ggol."

Sep Daop Zha Ddal Rryp Ye Ddi Lal Mat Lep

²⁸Su nja put tap yaop xip heat rryl hxit wo jjo, Yet Sut let dduit zap zut wo set, ze xip dduit nul, seat ddeat: "Sep daop zha ddaot ddal rryp jiip mot ngea let?" ²⁹Yet Sut dduit zap hxit: "Jiip mot nao: 'Yii Sep Lyip ap, nap nul hngul, Sep a xit heat Sep Ye, tap lea a rry wop heat Sep ngea. ³⁰Nap ni teal ca、hngu teal ca、na teal ca、vu teal ca Sep nap Sep Ye njo hngul' ddeat hxit. ³¹Tao ggop nao: 'Sup njo yaop njo seat rra hngul' ddeat hxit, Sep daop zha tao nyit jjop yet map bbu xi heat map wop ggol." ³²Su nja put ggaot Yet Sut bbu hxit: "Mut sul ddeat Sep tap lea

人，第一个娶了妻，死了，没有留下孩子。 ²¹第二个娶了她，也死了，没有留下孩子。第三个也是这样。 ²²那七个人都没有留下孩子；末了，那妇人也死了。 ²³当复活的时候，她是哪一个的妻子呢？因为他们七个人都娶过她。" ²⁴耶稣说：“你们所以错了；岂不是因为不明白圣经，不晓得神的大能吗？ ²⁵人从死里复活，也不娶也不嫁，乃像天上的使者一样。 ²⁶论到死人复活，你们没有念过摩西的书荆棘篇上所载的吗？神对摩西说：‘我是亚伯拉罕的神，以撒的神，雅各的神。’ ²⁷神不是死人的神，乃是活人的神。你们是大错了。”

最大的诫命

²⁸有一个文士来，听见他们辩论，晓得耶稣回答得好，就问他：“诫命中哪是第一要紧的呢？” ²⁹耶稣回答说：“第一要紧的，就是说：‘以色列啊，你要听，主我们神，是独一无二的主。 ³⁰你要尽心、尽性、尽意、尽力爱主你的神。’ ³¹其次就是说：‘要爱人如己。’ 再没有比这两条诫命更大的了。” ³²那文士对耶稣说：“夫子说，神是一位，实在不错；除了他以外，再没有别的神；

ngea map nrea, xip ggop nao, bao Sep Ye ve yiit map wop; ³³ao jjit ni teal ca、 set teal ca、 vu teal ca gie xip njo, ao nyi sup njo yaop njo seat rra, ze chea chet ddea kaop ngea nyi eap zheat juel ddea jjit map bbu.” ³⁴Xip dduat zap hxe Yet Sut wo na, ze xip bbu hxit: “Nap Sep Ye ggup bbu kaop vup map jot ggol” ddeat. Tao dduat ggu ze bao xip dduat nul geal heat map wop.

Dal Vil Ssu Hlii Nvut

³⁵Yet Sut ggup rrao sup mut, xip ddeat: “Su nja put keap sao Jiit Dup Dal Vil ssu hlii ngea ddeat hxit let? ³⁶Dal Vil Sy Yi let jjuep lea, hxit:

‘Sep ngop Sep bbu:

“nyip ngop seat tvut nyi,

ngop nyip ggeap ba ggat nyip qiil nya ddea zeal.”

³⁷Dal Vil xip gie Sep ddeat kul heat xip keap sao Dal Vil ssu hlii ngea xi let?” Na dva dva jjit xip hxit nul njo.

Su Nja Put Hxit Ssaop

³⁸Sup mut gao lao ddaot Yet Sut ddeat: “Nap heat su nja put laol sseat hngul, xip heat mbu shel vil gao zhaol kat, sup ggat qea rrao xip heat sop dduat nul njo; ³⁹Ao nyi hiet hxip rrao qaop mu nyip njo, su vet ssal ddea gao gga nyi njo. ⁴⁰Xip heat met chu mop hngup ndii kie ndaop, bap yiit mu kea ddva shel she zeal. Caop tat ddiil nao dao ka heat ssaop hngul.”

³³并且尽心、尽智、尽力爱他，又爱人如己，就比一切燔祭和各样祭祀好得多。”³⁴耶稣见他回答得有智慧，就对他讲：“你离神的国不远了。”从此以后，没有人敢再问他什么。

大卫子孙的问题

³⁵耶稣在殿里教训人，就问他们说：“文士怎么说基督是大卫的子孙呢？³⁶大卫被圣灵感动，说：

‘主对我主说：

你坐在我的右边，

等我使你仇敌作你的脚凳。’

³⁷大卫既自己称他为主，他怎么又是大卫的子孙呢？”众人都喜欢听他。

文士被责备

³⁸耶稣在教训之间，说：“你们要防备文士，他们好穿长衣游行，喜爱人在街市上问他们的安。³⁹又喜爱会堂里的高位，筵席上的首座。⁴⁰他们侵吞寡妇的家产，假意做很长的祷告。这些人要受更重的刑罚。”

Met Chu Mop Ja Gat Heat

⁴¹Yet Sut tvul mgaop mot gao nyi, na dva dva ggat keap seap tvul li ggup gat na, mbaop sep pu kup nvup tvul zat gea li gao gat. ⁴²Met chu mop tap yaop tvul ye tap maol zha heat tvul bbat nyit lea li gao gat. ⁴³Yet Sut nzaol yaot kul lyip, seat ddeat: “Ngop ddot rryp hxit nap heat dvut, met chu mop tao let li ggup gat heat na dva dva let li gat heat nvut jiiit map bbu. ⁴⁴Xip heat jiiit nvu mu wop set ja ddeat ddao li gat ngeat; ao ddet met chu mop tao yaop map laol jiiit xip hnu mgaol dvyil ddea yiip bel li gat hol.”

Sy Hxip Mot Tva Ssaop Hxit Jiit Du

13 Yet Sut sy hxip mot rrao ddeat ddao taot, nzaol yaot tap yaop xip bbu hxit: “Mut sul, na nyil, tao keap seap rra heat laop mop, keap seap rra heat hxip mot ji ngea aop!” ²Yet Sut xip bbu hxit: “Hxip mot ji tao nap wo hxaop ap? Mep ddot tat wot laop mop tap gaol tva map hop mu tveat tap gaol kiet del heat map wop.”

Shu Ddu Bbiip

³Yet Sut zhaol sy hxip mot mu Ga La Bbop kiet nyi, Bii Dep、Ya Gop、Yop Hanl nyi Ngat Dep Lyip at ssaot mu xip ddot nul, sea ddeat: ⁴“Nyip cep hxit ngop heat dvut, keap taot nvut tat ddiil wop let? Nvut tat ddiil gao njo hxe taot, eap zheat gie jiiit ddvot let?” ⁵Yet Sut ddeat: “Nap heat bbep ddeap hngul, a laot nap heat mot sup let heat hop. ⁶Mep ddot caop kup nvup ngop mel ggut lyip:

寡妇的奉献

⁴¹耶稣对银库坐着，看众人怎样投钱入库。有好些财主往里投了若干的钱。⁴²有一个穷寡妇来，往里投了两个小钱，就是一个大钱。⁴³耶稣叫门徒来，说：“我实在告诉你们：这穷寡妇投入库里的，比众人所投的更多。⁴⁴因为他们都是自己有余，拿出来投在里头；但这寡妇是自己不足，把她一切养生的都投上了。”

预言圣殿被毁

13 耶稣从殿里出来的时候，有一个门徒对他说：“夫子，请看，这是何等的石头！何等的殿宇！”²耶稣对他说：“你看见这大殿宇吗？将来在这里没有一块石头留在石头上，不被拆毁了。”

灾难的开始

³耶稣在橄榄山上对圣殿而坐，彼得、雅各、约翰和安德烈暗暗地问他：“请告诉我们，什么时候有这些事呢？这一切事将成的时候，有什么预兆呢？”⁵耶稣说：“你们要谨慎，免得有人迷惑你们。⁶将来有好些人冒我的名来，说：‘我是基督’，并且

‘Ngop Jiit Dup ngea’ ddeat hxit, ao jiit caop zat gea gie heat hop hngul. ⁷Zhal ndup nyi zhal ndup qo nap heat wo jjo nao, jjaon nji mu tap mup. Nvut tat ddiil nao wop hngul ngeat, nyip hxa ggeap me map keap xi a rry ye. ⁸Sul put nao geat sul put ndup, lup ggup nao geat lup ggup ndup; miil ddea zat gea nao weap hxep、miil lea hngul. Tat ddiil jiit shu ddu bbiip kea ngea.

⁹Ao ddet nap heat bbep ddeap hngul, sup nap heat gie hop pup mot nzeap mut leat hngul, ao jjit nap heat gie hiet hxip rrao ndveal ndup hngul; ao nyi ngop yet nyi mu tuel bat nyi vu mii jiit hxil xip heat bbu jjo hxaop hxit hngul ddet. ¹⁰Sop qo hxit jiit ggat sul put kaop ngea dvut hngul. ¹¹Sup nap heat gie mgaop hop ap nzup bbiit taot, eap zheat hxit ddeat gie jiit nduet map hngul; ggeat taot kea, ngop eap zheat ddut gie nap heat bbiit, ze nap heat eap zheat hxit; ddut hxit heat nap heat mat ngeap set Sy Yi heat ngea. ¹²Vil nyip vil nyip gie, a bba ssu gie hop xiil miil gat hngul; ap mel ssu yiip dot put mu bbu ggeap ba tut, xip heat gie hiel xiil hot hngul. ¹³Ao jiit nap heat ngop yet nyi mu sup let shaol hngul; ni shel tveat mep taop kea heat set wo gut ddop.”

Shu Ddu Mot

¹⁴“Bbu ddva zeal sup ni zzaog gaot” hxil cha map keap heat hxil ddea hxil nap heat wo hxaop (su tao yuep heat hnu cao yaop set mu hngul). Ggeat taot Yeap Te! rrao heat paop bbop kiet leat hngul; ¹⁵hxip kiet rrao

要迷惑许多人。⁷你们听见打仗和打仗的风声，不要惊慌。这些事是必须有的，只是末期还没有到。⁸民要攻打民，国要攻打国，多处必有地震、饥荒，这都是灾难的起头（“灾难”原文作“生产之难”）。

⁹但你们要谨慎，因为人要把你们交给公会，并且你们在会堂里要受鞭打；又为我的缘故，站在诸侯与君王面前，对他们作见证。¹⁰然而，福音必须先传给万民。¹¹人把你们拉去交官的时候，不要预先思虑说什么；到那时候，赐给你们什么话，你们就说什么；因为说话的不是你们，乃是圣灵。¹²弟兄要把弟兄，父亲要把儿子，送到死地；儿女要起来与父母为敌，害死他们。¹³并且你们要为我的名被众人憎恶；惟有忍耐到底的必然得救。”

大灾难

¹⁴“你们看见那行毁坏可憎的，站在不当站的地方（读这经的人须会意）。那时，在犹太的，应当逃到山上；¹⁵在房上的，不要下来，也不

heat yi hxip leat kup rra tap ja; ¹⁶del rrao heat yi ggaol leat mbu tap ja. ¹⁷Nyip hxa ggat ddiil taot, jjiip lup wop heat nyi a ngat bat heat na hlul wop ggol! ¹⁸Nap heat kea ddva set, nvut tat ddiil lyip taot xip ggat cu mii tap put. ¹⁹Nyip hxa ggeat taot shu ddu wop hngul, Sep Ye mii zil miil zil ddet ddep a taot kea jiiit shu ddu tao seat rra heat map wop, mep ddu yi map wop. ²⁰Nyip hxa ggaot gie ne hop heat mat ngeap nao, xue sal kaop nyip heat, wo gut ddop heat tap lea jiiit map wop; ao ddet Sep let seal gao ssaot heat hnu cao yet nyi set xip nyip hxa gaot gie ne hop ggol. ²¹Ggeat taot sup nap heat bbu 'Na nyil! Jiiit Dup tat wot rrao' ao nu 'Jiiit Dup nat wot rrao' ddeat hxit nao, nap heat xip hxit tap nrep. ²²Jiiit Dup mgii, jiiit set sul mgii yiip dot sy hliel haop ngao nvut zeal hxe; wo zeal ddop, ze seal gao ssaot heat hnu cao jiiit xip heat hop ggol. ²³Nap heat bbep ddeap hngul. Na nyil! Nvut kaop ngea jiiit ngop jiiit ze hxit nap heat dvut ggol."

Hnu Caop Ssu Ssal Lyip

²⁴"Nyip hxa nat ddiil shu ddu ddut ggu, 'nyip jjiip tvil na hngul laop bbop yi bbop map ddao.

²⁵Jil kaop ngea jiiit mii kiet rrao bbep ssal lyi hngul, mii miil jiiit lea hngul.'

²⁶Ggeat taot, Caop Ssu vu ye mot、dvaop ssea mot wop, del nyip ssal lyip xip heat wo hxaop hngul. ²⁷Xip mii zyl sul zyl, xip let seal

要进去拿家里的东西；¹⁶在田里的，也不要回去取衣裳。¹⁷当那些日子，怀孕的和奶孩子的有祸了！¹⁸你们应当祈求，叫这些事不在冬天临到。¹⁹因为在那些日子必有灾难，自从神创造万物直到如今，并没有这样的灾难，后来也必没有。²⁰若不是主减少那日子，凡有血气的，总没有一个得救的；只是为主的选民，他将那日子减少了。²¹那时若有人对你们说：‘看哪！基督在这里’，或说：‘基督在那里’，你们不要信。²²因为假基督、假先知将要起来，显神迹奇事；倘若能行，就把选民迷惑了。²³你们要谨慎。看哪！凡事我都预先告诉你们了。”

人子降临

²⁴“在那些日子，那灾难以后，‘日头要变黑了，月亮也不放光，²⁵众星要从天上坠落，

天势都要震动。’

²⁶那时，他们（马太二十四章三十节作“地上的万族”）要看见人子有大能力、大荣耀，驾云降临。²⁷他

gao ssaot heat hnu cao gie hlii tvut ddep、
mii ddep mii juet kea jiiit geap sho lyi hop
hxe.”

Map Vi Mop Si Kiet Jiit Ddvot Heat

²⁸“Nap heat map vi mop si ddaot mba
qot tap lea nzaol: si gal zzep bbil tvu yao taot,
ze shy mii gao keap hxe nap heat wo set.
²⁹Tao seat rra, keap taot nvut tat ddiil ggup
ddvup nap heat wo hxaop, ze Caop Ssu jaol
ggol, mgaop kea kea, yi nap heat wo set cha
keap. ³⁰Ngop ddu rryp hxit nap heat dvut,
cil ddu tao map dvea xi, nvut tat ddiil jiiit
ggup ddvup hngul. ³¹Mii miil mgeap ho hxe,
ao ddet ngop ddu mgeap hop ma biil.”

Ggat Nyip Ggat Taot Set Heat Hnu Cao Map Wop

³²“Ao ddet ggat nyip、ggat taot set heat
map wop, mii kiet zyl sul jiiit wo map set, ssu
yi wo map set, put a rry wo set ye. ³³Nap
heat bbep ddeap hngul, ni ci na laop mu kea
ddva hngul, nyip hxa ggaot keap taot gao kea
nap heat wo map set. ³⁴Nvut tao caop yaop
hxil rrao ddeat bbop lea, fel nao jao zyl lal
bbiit, mep met yaop nvut ful xip heat ggat
zeal, ao nyi ni ci na laop mu ddeat mgaop
hxa sul ddu fiip seat rra. ³⁵Hxip sep pu mii
kiil nu、mii kiil nu、seap chu nu、wa mbii nu
mu lyip nap heat wo mat se; ao set nap heat
ni ci na laop mu hngul. ³⁶A laot xip tap heap
mu gao kea, nap heat yiip ngut ddvup xip wo
hxaop lo. ³⁷Ngop nap heat bbu: “Ni ci na laop
mu hngul” ddeat ddu tao yi gie na dva dva

要差遣天使，把他的选民从
四方、从地极直到天边，都招
聚了来（“方”原文作“风”）。”

无花果树的预兆

²⁸“你们可以从无花果树
学个比方：当树枝发嫩长叶
的时候，你们就知道夏天近
了。²⁹这样，你们几时看见这
些事成就，也该知道人子近
了（“人子”或作“神的国”，正在门口
了。³⁰我实在告诉你们：这世
代还没有过去，这些事都要
成就。³¹天地要废去，我的话
却不能废去。”

无人知那日那时

³²“但那日子、那时辰，没
有人知道，连天上的使者也
不知道，子也不知道，惟有父
知道。³³你们要谨慎，警醒祈
祷，因为你们不晓得那日期
几时来到。³⁴这事正如一个人
离开本家，寄居外邦，把权柄
交给仆人，分派各人当作的
工，又吩咐看门的警醒。³⁵所
以你们要警醒，因为你们不
知道家主什么时候来，或晚
上、或半夜、或鸡叫、或早晨；
³⁶恐怕他忽然来到，看见你们
睡着了。³⁷我对你们所说的
话，也是对众人说：要警醒。”

bbu hxit ngeat.

Ddup Na Pil Yet Sut Fu

14 Nyit nyip ggo nao tvea njop nyip hxa nyi ndea ja nyip hxa ngea. Mu nu ndup sul mot nyi su nja put ddup na pil Yet Sut yop lyi fu hop nduet; ²hxit: “Nyip hxa gao put taot map biil, a laot lup su bbu ddva lo” ddeat.

Yet Sut Bep Dal Nyip Rrao Gie Gao Heat

³Yet Sut Bep Dal Nyip lit heat Xiit Mip hxil nyi taot, nyit neal tap yaop pii ka rryp heat Nap Dap nvel gao tap lao pup ja lyip ndi hop shet Yet Sut hnu mgut heat. ⁴Hnu cao it rry ni rryp mu map nvel, hxit: “Keap sao tao seat nvel gao njie let? ⁵Nvel gao tao gie tvul sea cea lyip vut lyip fep put zal biil” ddeat hxit, ze xip heat nyit neal ggaot bbu ni qiit. ⁶Yet Sut ddeat: “Xip keap seap kao zeal zea map! Eap zheap yet nyi xip gie bu let? Xip zeal ngop kiet gat heat nvut ya yeat tap lea ngea. ⁷Fep put tie tie jiiit nap heat chaot rraop heat wop, keap taot jiiit xip heat bbu zut ddea zeal biil; ao ddet nap heat tie tie ngop map wop. ⁸Xip zeal heat nao, vu kaop wop mu teal gat hol ngeat; xip ngop eat yet nyi mu jiiit ze nvel gao shet ngop geap bbu kiet heat. ⁹Ngop dduut rryp hxit nap heat dvut, mii tap chyp ddup juet, miil ddea kaot rraop rrao, sop qo tao hxit nao, nyit neal tao kaop zeal heat yi hxit, gie kie ddea mu hxe.”

谋杀耶稣

14 过两天是逾越节，又是除酵节。祭司长和文士想法子怎么用诡计捉拿耶稣，杀他；²只是说：“当节的日子不可，恐怕百姓生乱。”

耶稣在伯大尼被膏抹

³耶稣在伯大尼长大麻风的西门家里坐席的时候，有一个女人拿着一玉瓶至贵的真哪哒香膏来，打破玉瓶，把膏浇在耶稣的头上。⁴有几个人心中很不喜悦，说：“何用这样枉费香膏呢？”⁵这香膏可以卖三十多两银子周济穷人。”他们就向那女人生气。⁶耶稣说：“由她吧！为什么难为她呢？她在我身上做的是一件美事。⁷因为常有穷人和你们同在，要向他们行善，随时都可以；只是你们不常有我。⁸她所做的，是尽她所能的；她是为我安葬的事，把香膏预先浇在我身上。⁹我实在告诉你们：普天之下，无论在什么地方传这福音，也要述说这女人所做的，以为纪念。”

Yeap Dal Yet Sut Vut

¹⁰Nzaol yaot ceap nyit yaop gao ddaot Jat Leap put Yeap Dal mu nu ndup sul mot bbu leat, Yet Sut gie hop xip heat bbiit hxe.

¹¹Xip heat wo jjo ze ni xip jjukep, ao nyi tvul gie xip xuep ze; xip keap seap set Yet Sut hop xip heat bbiit ddot ddeat gie ni zheal.

Nzaol Yaot Chaot Tvea Njo Nyip Hxa Mgal

¹²Tvea njop hxaop nryt fu jiit ggat nyip nao, ndea ja nyip heat jiit tap nyip ngea, nzaol yaot Yet Sut bbu hxit: "Nyip tvea njo nyip hxa zzu heat cheap, ngop heat ggat ddal wot leat zealdu let? ddeat ze." ¹³Yet Sut nzaol yaot nyit yaop zyl dea, xip heat bbu: "Nap nyit lup leat, sup yiip tap lao pup ja sseat sea nap nyit bbu lyi ze nap nyit xip ddot mgal.

¹⁴Xip ndvea ddal yi hxil leat, ze nap nyit ggat yi hxip se bbu: 'Mut sul ddeat: Su vet hxip ddal wot rrao? Ngop nzaol yaot chaot ggat wot rrao tvea njo nyip zzu heat cheap zzu syt' ddeat hxit. ¹⁵Xip zeal du ddaop heat yiip tat tap bbu mot hxit nap heat dvut, ze nap heat ggeat leat a xit heat chaot zeal du."

¹⁶Nzaol yaot ddeat ddao lup leat, Yet Sut let hxit seat gao jjo put ze xip heat geat tvea njo nyip zzu heat cheap zeal du. ¹⁷Mii kiil kea, Yet Sut nyi nzaol yaot ceap nyit yaop jiit lyip.

¹⁸Xip heat gao nyi zzu taot, Yet Sut ddeat: "Ngop ddot rryp hxit nap heat dvut, nap heat gao ddaot ngop chaot zzu heat tap yaop ngop vut hxe," ddeat ze. ¹⁹Xip heat nduet shu lo, tap yaop tap yaop mu: "Ngop ngeat

犹太出卖耶稣

¹⁰十二门徒之中，有一个加略人犹太去见祭司长，要把耶稣交给他们。¹¹他们听见就欢喜，又应许给他银子；他就寻思如何得便把耶稣交给他们。

和门徒同度逾越节

¹²除酵节的第一天，就是宰逾越羊羔的那一天，门徒对耶稣说：“你吃逾越节的筵席，要我们往哪里去预备呢？”¹³耶稣就打发两个门徒，对他们说：“你们进城去，必有人拿着一瓶水迎面而来，你们就跟着他。¹⁴他进谁家去，你们就对那家的主人说：‘夫子说：客房在哪里？我与门徒好在那里吃逾越节的筵席。’¹⁵他必指给你们摆设整齐的一间大楼，你们就在那里为我们预备。”¹⁶门徒出去，进了城，所遇见的，正如耶稣所说的。他们就预备了逾越节的筵席。¹⁷到了晚上，耶稣和十二个门徒都来了。¹⁸他们坐席正吃的时候，耶稣说：“我实在告诉你们：你们中间有一个与我同吃的人要卖我了。”¹⁹他们就忧愁起来，一个一个地问他：“是我吗？”²⁰耶稣对他们说：

ngeap” ddeat xip dduat nul. ²⁰Yet Sut xip heat bbu hxit: “Nzaol yaot ceap nyit yaop gao ddaot lal gie ngop chaot del tea di ggat yaop ngea. ²¹Su kie xip mot ggao du geat seat tap nyip hxip jjiil shel hngul; ao ddet Caop Ssu vut ggaot na hlul wop ggol! Caop ggaot yao ddeat miil mat rrao nao zut xi” ddeat hxit.

Sep Cheap Zeal

²²Xip heat zzu taot, Yet Sut ba ba ja yiip dot bbop yip ggo ze qil nyit ddeat gat, dul nzaol yaot bbiit, “nap heat ja sseat zzu, tap ngop geap bbu ngea” ddeat hxit. ²³Bao se lal ja yiip dot bbop yip ggo, ze dul xip heat jjiit ggat ndaop. ²⁴Yet Sut ddeat: “Tao ngop chu tut heat xue ngea, gie hnu cao zat gea yet nyi mu yuep ddeat ddao. ²⁵Ngop dduat rryp hxit nap heat dvut, ngop hxaop ddao yiip tao map ndaop du ngop Sep Ye lup ggup rrao ndaop bao ggat nyip kea.” ²⁶Xip heat qo zaol ggop, ze ddeat ddao Ga La Bbop kiet leat.

Bii Dep Xip Ma Set Hxit Jjiit Du

²⁷Yet Sut xip heat hxit: “Nap heat jjiit fal ddvea hngul su kiet ddeat:

‘Ngop hlaol sul ndup hxe,
hxaop ze ful hii lo.’

²⁸Ao ddet ngop ddveat bao lyip dduat ggu nao nap heat jjiit rrao Jaṭ Liil Liil leat hngul.” ²⁹Bii Dep ddeat: “Na dva dva fal tvea jjiit ngop fal tvea map ddop” ddeat hxit. ³⁰Yet Sut xip bbut hxit: “Ngop dduat rryp hxit nap dvut, hnup miip hxa wa nyit ggup mbiip jjiit ggea,

“是十二个门徒中，同我蘸手在盘子里的那个人。²¹人子必去世，正如经上指着他所写的；但卖人子的人有祸了！那人不生在世上倒好。”

设立主的晚餐

²²他们吃的时候，耶稣拿起饼来，祝了福，就掰开，递给他们说：“你们拿着吃，这是我的身体。”²³又拿起杯来，祝谢了，递给他们；他们都喝了。²⁴耶稣说：“这是我立约的血，为多人流出来的。”²⁵我实在告诉你们：我不再喝这葡萄汁，直到我在神的国里喝新的那日子。”²⁶他们唱了诗，就出来，往橄榄山去。

预告彼得不认主

²⁷耶稣对他们说：“你们都要跌倒了，因为经上记着说：

‘我要击打牧人，
羊就分散了。’

²⁸但我复活以后，要在你们以先往加利利去。”²⁹彼得说：“众人虽然跌倒，我总不能。”³⁰耶稣对他说：“我实在告诉你：就在今天夜里，鸡叫两遍以前，你要三次不认我。”³¹彼

ze nap sea yep ngop ma set hngul.”³¹Ao ddet Bii Dep vu tul mu: “Ngop ggat nyip chaot xiil hngul ddeat, jiit nyip ma set map ddop” ddeat hxit. nzaol yaot na dva dva jiit seat hxit.

Kep Xiit Ma Nyip Rrao Kea Ddva

³²Xip heat Kep Xiit Ma Nyip ddeat miil ddea tap ggu kea. Yet Sut nzaol yaot bbu “Nap heat tao nyi, ngop ggat geat kea ddva xi” ddeat hxit.³³Ao ze Bii Dep、Ya Gop、Yop Han! xip hiet jot dea, ze rrao ka biel seat ni jjao.³⁴“Ngop xiil hxe seat ni shu biel; nap heat ni ci na laop mu tao rrao lyip hxao” ddeat xip heat bbu hxit ze.³⁵It rry sea jiit leat, dde miil taot jue: “Biil ddeat nao, ggeat taot ggat njop dvea hop” ddeat kea ddva.³⁶Xip ddeat: “A bba, Put ap! Nyip bbu kea nap eap zheat jiit ddop; nyip kea jjea se lal tao ja hop; ao ddet gie ngop nduet seat tap zeal, gie nyip nduet seat a rry zeal.”³⁷Yet Sut nyi zhaol, xip heat jiit yip ngut lo, ze Bii Dep bbu: “Xiit Mip, nap yiil jue ap? Tap heap jiit wo ni ci na laop mu map ddop ap?”³⁸Ni ci na laop mu kea ddva hngul, a laot ndvea heat hop; nap heat yi nao ku ngeat, ao ddet geap bbu ndve ddvop lo” ddeat hxit.³⁹Yet Sut bao leat kea ddva, jiit bbiip seat hxit xi;⁴⁰bao lyip, xip heat na ddu ceal biel, keap seap ddut zap yi xip heat wo map set xi set xip heat yip ngut ddvup lo.⁴¹Dii sea yep lyip xip heat bbu hxit: “A taot yi nap heat tao seat yiil jue ni ggeap no xi map (“map” ao nu “ap”)! Laol, nyip hxa gao kea ggol. Na nyil! Caop Ssu sup let

得却极力地说：“我就是必须和你同死，也总不能不认你。”众门徒都是这样说。

在客西马尼祷告

³²他们来到一个地方，名叫客西马尼。耶稣对门徒说：“你们坐在这里，等我祷告。”³³于是带着彼得、雅各、约翰同去，就惊恐起来，极其难过；³⁴对他们说：“我心里甚是忧伤，几乎要死；你们在这里等候警醒。”³⁵他就稍往前走，俯伏在地，祷告说：“倘若可行，便叫那时候过去。”³⁶他说：“阿爸，父啊！在你凡事都能；求你将这杯撤去；然而不要从我的意思，只要从你的意思。”³⁷耶稣回来，见他们睡着了，就对彼得说：“西门，你睡觉吗？不能警醒片时吗？”³⁸总要警醒祷告，免得入了迷惑；你们心灵固然愿意，肉体却软弱了。”³⁹耶稣又去祷告，说的话还是与先前一样；⁴⁰又来，见他们睡着了，因为他们的眼睛甚是困倦，他们也不知道怎么回答。⁴¹第三次来，对他们说：“现在你们仍然睡觉安歇吧（“吧”或作“吗”）？够了，时候到了。看哪！人子被卖在罪人手

vut caop yal lal gat ggol. ⁴²Yiip dot sea gga. Na nyil! Ngop vut caop ggaot lyip ggol.”

Yet Sut Sup Yop Ssaop

⁴³Ddut hxit xi taot, nzaol yaot ceap nyit yaop ddaot Yeap Dal lyip ggol, ao nyi hnu cao zat gea heap nyi lal ddup bbiit sseat, mu nu ndup sul mot nyi lup su gao ddaot pup mot bbu rrao xip chaot lyip. ⁴⁴Yet Sut vut ggaot sseat du heat sut tap lea gie xip heat bbiit, hxit: “Ngop ap su dvaop, xip ap su ngea. Nap heat xip yop sseat gie hiet dea,” ddeat hxit. ⁴⁵Yeap Dal tap heat mu Yet Sut jiit lyi “Lat Bii” ddeat hxit, ze xip dvaop. ⁴⁶Xip heat lal tveat xip yop. ⁴⁷Tap gga hxil heat tap yaop heap mgaop ddeat ddao, mu nu ndup sul ye zy lal tap heap xip tao, xip laop baol tap pap xip ndvop ho. ⁴⁸Yet Sut xip heat bbu: “Nap heat heap ddup bbiit lyip su zzi yop seat ngop yop ap? ⁴⁹Ngop nyip nyip nap heat chaot ggup rrao sup mut, nap heat jiit ngop ma yop; ao ddet nvut tao ggup ddvup nao, jiit set sul ddut njo hngul” ddeat hxit. ⁵⁰Nzaol yaot jiit xip bbu rrao paop sea lo.

Paop Sea Heat Hlal Sul

⁵¹Neap ddi ddi mu mop paop cel dvaop ddeat gie val sseat heat hlal sul tap yao Yet Sut ddut mgal, ze na dva dva let yop sseat haot. ⁵²Mop paop xip li hop, ze neap ddi mu paop sea lo.

Pup Mot Nzeap Mut Jiit Rrao Nvut Gal Zap

⁵³Xip heat Yet Sut gie hiet mu nu ndup

里了。⁴²起来！我们走吧。看哪！那卖我的人近了。”

耶稣被捕

⁴³说话之间，忽然那十二个门徒里的犹大来了，并有许多人带着刀棒，从祭司长和文士并长老那里与他同来。⁴⁴卖耶稣的人曾给他们一个暗号，说：“我与谁亲脸，谁就是他。你们把他拿住，牢牢靠靠地带去。”⁴⁵犹大来了，随即到耶稣跟前说：“拉比”，便与他亲脸。⁴⁶他们就下手拿住他。⁴⁷旁边站着的人，有一个拔出刀剑来，将大祭司的仆人砍了一刀，削掉了他一个耳朵。⁴⁸耶稣对他们说：“你们带着刀棒出来拿我，如同拿强盗吗？⁴⁹我天天教训人，同你们在殿里，你们并没有拿我；但这事成就，为要应验经上的话。”⁵⁰门徒都离开他逃走了。

逃走的少年人

⁵¹有一个少年人，赤身披着一块麻布，跟随耶稣，众人就捉拿他。⁵²他却丢了麻布，赤身逃走了。

在公会前受审

⁵³ 他们把耶稣带到大祭

sul ye ggat wot leat, mu nu ndup sul mot na dva dva, pup mot nyi su nja put kaop ngea jiiit mu nu ndup sul ye bbu lyi nzeap zzu. ⁵⁴Bii Dep miil vu vu mu Yet Sut dduut mgal mu nu ndup sul ye mgaop diil kea, zyl mal chaot bbop qii nyi mii daot gaol. ⁵⁵Mu nu ndup sul mot nyi pup mot nzeap mut rrao kaop ngea jjo hxaop shul Yet Sut nvaop, xip gie zhyl xiil hot nduet, ao ddet wo shul mat ddop. ⁵⁶Caop kup nvup dduut jjiit ddea shul xip nvaop, ao ddet xip heat dduut jjiit ddea mat sea. ⁵⁷Caop it rry yiip dot gao hxil jjo hxaop map rryp hxit xip nvaop bao, seat ddeat: ⁵⁸“Xip: ‘Ngop caop lal let zeal hxip mot tao gie ddva hop, sea nyip juet ze caop lal let map zeal heat tap zzea zzaa du’ ddeat hxit ngop heat wo jjo.” ⁵⁹Xip heat tao seat jjo hxaop hxit, yi rryl mat sea ngeat. ⁶⁰Mu nu ndup sul ye yiip dot gao lao hxil Yet Sut dduut nul: “Nyip eap zheat jiiit dduut map zap ap? Caop tat ddiil jjo hxaop hxit nyip nvaop heat eap zheat ngea let? ⁶¹Yet Sut dduut map hxit, tap geal jiiit dduut map zap. Mu nu ndup sul ye bao xip dduut nul, “Nyip qaop chet cha ssu Jiiit Dup ngeat ngeap?” ⁶²Yet Sut ddeat: “Ngop ngea. Nap heat Caop Ssu fel ye Sep seat tap tvut nyi, mii kiet rrao del nyip ssal lyip hxaop hngul.” ⁶³Mu nu ndup sul ye mbu gie she hop, hxit: “A xit heat jjo hxaop sul gie eap zheat hxit xi let? ⁶⁴Sep Ye yet map bbu mu dduut tao nap heat wo jjo ggol, nap heat na nyil keap seap rraa?” ddeat hxit. Xip heat jiiit xip yal gie xiil cha diil. ⁶⁵Ao ze sup diit xip tvut kiet gat, ao nyi xip tvut gie mbop sseat,

司那里，又有众祭司长和长老并文士都来和大祭司一同聚集。⁵⁴彼得远远地跟着耶稣，一直进入大祭司的院里，和差役一同坐在火光里烤火。⁵⁵祭司长和全公会寻找见证控告耶稣，要治死他，却寻不着。⁵⁶因为有好些人作假见证告他，只是他们的见证各不相合。⁵⁷又有几个人站起来，作假见证告他说：⁵⁸“我们听见他说：‘我要拆毁这人手所造的殿，三日内就另造一座不是人手所造的。’”⁵⁹他们就是这么作见证，也是各不相合。⁶⁰大祭司起来站在中间，问耶稣说：“你什么都不回答吗？这些人作见证告你的是什么呢？”⁶¹耶稣却不言语，一句也不回答。大祭司又问他说：“你是那当称颂者的儿子基督不是？”⁶²耶稣说：“我是。你们必看见人子，坐在那全能者的右边，驾着天上的云降临。”⁶³大祭司就撕开衣服，说：“我们何必再用见证人呢？”⁶⁴你们已经听见他这僭妄的话了。你们的意见如何？”他们都定他该死的罪。⁶⁵就有人吐唾沫在他脸上，又蒙着他的脸，用拳头打他，对他说：“你说预言吧！”差役接过他来，用手掌打他。

gaop baop gie xip ndup, xip bbu “nap hxit jiit du map!” ddeat hxit, zyl mal xip gie zap lyi ze lal taot gie xip ndup.

Bii Dep Yet Sut Map Renl

⁶⁶Bii Dep ssal mgaop die rrao; mu nu ndup sup ye pao tap yaop lyip, ⁶⁷Bii Dep mii daol gaol xip wo hxaop, ze na xip nyil, hxit: “Nap jiit nyi Nap Sa Lep put Yet Sut chaot tap ba ngea” ddeat hxit. ⁶⁸Ao ddet Bii Dep rryp ddeat map hxit: “Nap hxit heat eap zheat ngea ngop wo map set, ao nyi wo map gal” ddeat ze ddeat ddao, mgaop kea kea ze wa mbii lo. ⁶⁹Pao ggaot xip hxaop, ze tap gga hxil heat caop ddiil bbu “tao yi xip heat chaot tap da ngea” ddeat hxit. ⁷⁰Bii Dep yi rryp ddeat map hxit. Kup nvup map laol, tap gga hxil caop ggat ddiil Bii Dep bbu: “Nap Jat Liil Liil put ngea, nap dduet rryp xip heat chaot tap da ngea” ddeat xip bbu hxit. ⁷¹Bii Dep rru qa tveat mu ze “Nap heat hxit heat caop tao ngop wo mat se” ddeat hxit. ⁷²Tap heap mu wa nyit ggup mbiip lo. Bii Dep nduet Yet Sut xip bbu “Wa nyit ggup mbiip jiit ggea, nap sea yep ngop ma zap hngul” ddeat hxit kea, nduet xi mu ze weap lo.

Yet Sut Bii Lat Dot Jiit Rrao

15 Hea mu wop keap, mu nu ndup sul mot nyi pup mot、su nja put、pup mot nzeap mut rrao heat caop rryl chaot det nzeap, Yet Sut gie ndea du hop Bii Lat Dot bbiit. ²Bii Lat Dot “Nyip Yeap Tel put vu mii ngeat ngeap?” ddeat xip dduet nul. Yet Sut

彼得不认耶稣

⁶⁶彼得在下边院子里；来了大祭司的一个使女，⁶⁷见彼得烤火，就看着他，说：“你素来也是同拿撒勒人耶稣一伙的。”⁶⁸彼得却不承认，说：“我不知道，也不明白你说的是什么。”于是出来，到了前院，鸡就叫了。⁶⁹那使女看见他，又对旁边站着的人说：“这也是他们一党的。”⁷⁰彼得又不承认。过了不多的时候，旁边站着的人又对彼得说：“你真是他们一党的！因为你是加利利人。”⁷¹彼得就发咒起誓地说：“我不认得你们说的这个人。”⁷²立时鸡叫了第二遍。彼得想起耶稣对他所说的话：“鸡叫两遍以前，你要三次不认我。”思想起来，就哭了。

耶稣在彼拉多面前

15 一到早晨，祭司长和长老、文士、全公会的人大家商议，就把耶稣捆绑解去，交给彼拉多。²彼拉多问他说：“你是犹太人的王吗？”耶稣回答说：“你说的

ddut zap hxit: “Nap hxit heat ngeap.”³ Mu nu ndup sul mot nvut zat gea gie xip nvaop. ⁴Bii Lat Dot bao xip ddu: “Nyip na nyil, xip heat nvut tao nvut gie nyip nvaop, nyip eap zheat ddu jiiit map bao ap?”⁵ Yet Sut tap geal jiiit ddu map zap, set Bii Lat Dot jiiit xip haop ngaop.

Yet Sut Mot Xiil Diil

⁶ Nyip hxa tao kea taot, ap nzup mot na dva dva let luep seat, bao fap gea put tap yaop tveat xip heat bbiit. ⁷Bat Lat Bat ddeat tap yaop, gie ddva put chaot ndea. Xip heat ddva taot sup mot xip fu nvut. ⁸ Na dva dva ap nzup mot bbu leat luep, xip ggat ve taot seat xip heat chaot zeal. ⁹Bii Lat Dot ddeat: “Nap heat ngop ggat Yeap..Tel! put vu mii tveat nap heat bbiit heat ngeat ngeap?”¹⁰ Jiiit bbiit mu nu ndup sul mot ni mat lyip set Yet Sut gie hop lyi xip wo set. ¹¹ Ao ddet mu nu ndup sul mot na dva dva gie Bat Lat Bat tveat xip heat bbiit jiiit biil ddeat dul. ¹²Bii Lat Dot bao lyip hxit: “Ggeat seat rra nao nap heat gie Yeap..Tel! put vu mii ddeat kul ggaot, ngop ggat xip gie keap seap zeal?”¹³ Xip heat “Xip gie ceap shal gal tal” ddeat kul sseat bao. ¹⁴Bii Lat Dot ddeat: “Eap zheat yet nyi ngea let! Xip eap zheat nrea ddea zeal hot let?” xip heat vu tul mu “xip gie ceap shal gal tal” ddeat kul hxit. ¹⁵Bii Lat Dot na dva dva ggat ni jjuet nduet, ze Bat Lat Bat tveat xip heat bbiit, Yet Sut gie ndveal ndup ggo, ze hop sup ggat ceap shal gal tal.

是。”³ 祭司长告他许多的事。⁴ 彼拉多又问他说：“你看，他们告你这么多的事，你什么都不回答吗？”⁵ 耶稣仍不回答，以致彼拉多觉得希奇。

耶稣被判死刑

⁶ 每逢这节期，巡抚照众人所求的，释放一个囚犯给他们。⁷ 有一个人名叫巴拉巴，和作乱的人一同捆绑。他们作乱的时候，曾杀过人。⁸ 众人上去求巡抚，照常例给他们办。⁹ 彼拉多说：“你们要我释放犹太人的王给你们吗？”¹⁰ 他原晓得，祭司长是因为嫉妒才把耶稣解了来。¹¹ 只是祭司长挑唆众人，宁可释放巴拉巴给他们。¹² 彼拉多又说：“那么样，你们所称犹太人的王，我怎么办他呢？”¹³ 他们又喊着说：“把他钉十字架！”¹⁴ 彼拉多说：“为什么呢？他做了什么恶事呢？”他们便极力地喊着说：“把他钉十字架！”¹⁵ 彼拉多要叫众人喜悦，就释放巴拉巴给他们，将耶稣鞭打了，交给人钉十字架。

Mal Yaot Yet Sut Nja Dva

¹⁶Mal yaot Yet Sut gie hiet ap nzup ggup leat, mal pup kaop ngea kul lyip. ¹⁷Xip heat mbu dii va sep se gie xip fil. Ao nyi zzeat gie diip nzyp wal gie xip diel, ¹⁸ze “Pop teal, Yeap Tel put vu mii ap!” ddeat xip jjuep hxit. ¹⁹Ao nyi pup tap giel ja xip hnu ndveal, diit xip tvut kiet heat, gao jue xip jue. ²⁰Nja dva ggop, ze xip chaot mbu dii val sep se hlao hop, xip mbu gie xip fil, xip gie hiet ddeat ddao ceap shal gal tal nduet.

Yet Sut Mot Ceap Shal Gal Tal

²¹Gul Lil Ne! put, Yal Liip Shat Dal nyi Lu Fup a bba Xiit Mip laop ggao rrao lyip ggat wot njo, ze xip heat xip gie gup jot dea, xip ggat Yet Sut chaot ceap shal gal bbiit. ²²Xip heat Yet Sut hiet Gop Gop Tat kea (Gop Gop Tat bao ddeat ddao nao Heap Yue Miil ngea); ²³Mup yop gao chaot heat nryp gie xip ggat ndaop, ao ddet xip map zap. ²⁴Ao ze xip gie ceap shal gal tal, su ggao ja xip mbu ful, ap su ggat eap zheat wo wop nyi.

²⁵Shel taot xip gie ceap shal gal tal ngeat. ²⁶Xip yal ddu gie “Yeap Tel vu mii” ddeat ggao tat kie del. ²⁷Ao nyi xip heat su zzi nyit yaop gie xip chaot ceap shal gal tal, tap yaop seat tvut rrao, tap yaop fe tvut rrao (hluel su kiet tat wot “Tao su kiet hxit: ²⁸Xip mot gie yal gao ddaot gat” ddeat ddut njo hngul ddeat). ²⁹Ggat wot njo heat caop xip gie ku tvup, hnu fe mu “Ep! Nyip sy hxip mot tao gie ddva hop, sea nyip

兵丁戏弄耶稣

¹⁶兵丁把耶稣带进衙门的院里，叫齐了全营的兵。¹⁷他们给他穿上紫袍，又用荆棘编作冠冕给他戴上，¹⁸就庆贺他说：“恭喜，犹太人的王啊！”¹⁹又拿一根苇子打他的头，吐唾沫在他脸上，屈膝拜他。²⁰戏弄完了，就给他脱了紫袍，仍穿上他自己的衣服，带他出去，要钉十字架。

耶稣被钉十字架

²¹有一个古利奈人西门，就是亚历山大和鲁孚的父亲，从乡下来，经过那地方，他们就勉强他同去，好背着耶稣的十字架。²²他们带耶稣到了各各他地方（各各他翻出来，就是髑髅地）；²³拿没药调和的酒给耶稣，他却不受。²⁴于是将他钉在十字架上，拈阄分他的衣服，看是谁得什么。

²⁵钉他在十字架上是在上午九点的时候。²⁶在上面有他的罪状，写的是：“犹太人的王。”²⁷他们又把两个强盗和他同钉十字架，一个在右边，一个在左边（有古卷在此有²⁸这就应了经上的话说：“他被列在罪犯之中。”）。²⁹从那里经过的人辱骂他，摇着头，说：“咳！你这

ze zcao yiip dot bao heat, ³⁰yaol mu ceap shal gal kiet rrao yaop gut ssal lyi biil” ddeat hxit. ³¹Mu nu ndup sul mot nyi su nja put yi tao seat xip gie njo dva mu, rryl bbu “Xip sup gut ggop haot yaop mot wo gut map ddop. ³²Yii Sep Lyip vu mii Jiit Dup, a taot ceap shal gal kiet rrao ssal lyip ngop heat dvut, ze ngop heat nrep ggea” ddeat hxit. Xip chaot gie tal put ggaot yi tao seat xip ku ddivup.

Yet Sut Xiil

³³Mu taot ndvea nvaol taot kea, miil taot jiit na ndue lo. ³⁴Ndvea nvaol taot leat taot, Yet Sut vu tul mu “Yii Lop Yit! Yii Lop Yit! Lat Ma Sa Bat Gop Dal Nyip?” (Bao ddeat ddao nao: “Ngop Sep Ye! Ngop Sep Ye! Eap zheat yet nyi ngop mgeap” ddeat tea.) ³⁵Tap gga hxil heat caop tap ddiip wo jjo, hxit: “Na nyil! Xip Yii Liil Ya! ku xi!” ddeat. ³⁶Caop tap yaop tep geat heap miip gie zhyl di, shi pup kiet chet du xip dao. Ao jjit “Tap mu xi Yii Liil Ya! ggat lyip xip tveat ssal gat ga nyil!” ddeat hxit. ³⁷Yet Sut bao vu tul mu kul, ze sal ggiit lo. ³⁸Sy hxiip mot ddaot dii juet tat kie rrao she nyit pap mu ssal dao. ³⁹Vep pap hxil heat hngup mal ap nzup tao seat kul sseat sal hea hxaop ze “Caop tao Sep Ye Ssu ngea rryp!” ddeat hxit. ⁴⁰Miil vu vu mu na gat heat nyit neal tap ddiip wop xi: Maop Dal Lat rrao heat Ma Liil Ya!; Ya Gop bbat nyi Yop Xiit a ma Ma Liil Ya!; ao nyi Sa Lop Mii gao ddaot rrao, ⁴¹Yet Sut Jaṭ Liil Liil rrao taot, xip dduat mgal xip zhao fu caop ggat ddiil ngea. Ao jjit Yet Sut chaot Yet Lu! Sa Len leat heat nyit neal

拆毁圣殿，三日又建造起来的，³⁰可以救自己，从十字架上下来吧！”³¹祭司长和文士也是这样戏弄他，彼此说：“他救了别人，不能救自己。³²以色列的王基督，现在可以从十字架上下来，叫我们看见，就信了。”那和他同钉的人也是讥谤他。

耶稣的死

³³从中午十二点到下午三点，遍地都黑暗了。³⁴下午三点的时候，耶稣大声喊着说：“以罗伊！以罗伊！拉马撒巴各大尼？”（翻出来就是：我的神！我的神！为什么离弃我？）³⁵旁边站着的人，有的听见就说：“看哪，他叫以利亚呢！”³⁶有一个人跑去，把海绒蘸满了醋，绑在苇子上，送给他喝，说：“且等着，看以利亚来不来把他取下。”³⁷耶稣大声喊叫，气就断了。³⁸殿里的幔子从上到下裂为两半。³⁹对面站着的百夫长看见耶稣这样喊叫断气（有古卷无“喊叫”二字），就说：“这人真是神的儿子！”⁴⁰还有些妇女远远地观看；内中有抹太拉的马利亚，又有小雅各和约西的母亲马利亚，并有撒罗米，⁴¹就是耶稣在加利利的时候，跟随他，服侍他的那些人，还

kup nvup ggeat rrao na nyil.

Yet Sut Gie Eap

⁴²Mii kiil kea, tao shul jiit du nyip, sop no nyip jiit tap nyip ngea set, ⁴³Ya! Liil Ma Tel rrao heat Yop Sep jiit lyi, xip put mot nzeap ddea gao ddaot tap lea zha heat put mot tap yaop ngea. Ao nyi Sep Ye ggup lyip hxaop heat ngea. Xip ni ye ye mu Bii Lat Dot bbu leat Yet Sut jjuiep pao luep; ⁴⁴Bii Lat Dot Yet Sut gao mot mep shel she ddeat xip dduat nul. ⁴⁵Hngup mal ap nzup bbu rrao rryp dduat wo wop, ze Yet Sut maol gie Yop Sep bbiit. ⁴⁶Yop Sep mop cel pop vep lyi, Yet Sut tveat ssal gat, mop cel pop gie tii du, tveat laop mop kiet zzi ddeat ddao heat vut qeap gat, bao lao ye tap gaol but lyip vut qeap mgaop quet du. ⁴⁷Maop Dal Lat rrao heat Ma Liil Ya! nyi Yop Xiit a ma Ma Liil Ya! jiit xip eap ddea hxaop.

Yet Sut Ddveat Bao Lyip

16 Sop no nyip njop ggo, Maop Dal Lat rrao Ma Liil Ya!, Ya Gop a ma Ma Liil Ya!, ao nyi Sa Lop Mii nvel gao vep lyi, gie Yet Sut jjuiep pao heat nduet. ²Xiit nyip heat dii tap nyip mii ggiep, jjiip ddao taot, xip heat lyip vut qeap bbu kea, ³rryl bbu “Ap su ggat a xit heat chaot lao gie vut qeap mgaop rrao ddeat pup ho let?” ddeat hxit. ⁴Lao ggat gaol nao ye biel, xip heat hnu dul wop na haot laop mop ggaot ddeat bbup lo. ⁵Xip heat ndvea vut qeap leat ggop, hlal sul tap yaop

有同耶稣上耶路撒冷的好些妇女在那里观看。

耶稣被埋葬

⁴²到了晚上，因为这是预备日，就是安息日的前一日，⁴³有亚利马太的约瑟前来，他是尊贵的议士，也是等候神国的。他放胆进去见彼拉多，求耶稣的身体；⁴⁴彼拉多诧异耶稣已经死了，便叫百夫长来，问他耶稣死了久不久。⁴⁵既从百夫长得知实情，就把耶稣的尸首赐给约瑟。⁴⁶约瑟买了细麻布，把耶稣取下来，用细麻布裹好，安放在磐石中凿出来的坟墓里，又滚过一块石头来挡住墓门。⁴⁷抹太拉的马利亚和约西的母亲马利亚都看见安放他的地方。

耶稣复活

16 过了安息日，抹太拉的马利亚和雅各母亲马利亚，并撒罗米，买了香膏，要去膏耶稣的身体。²七日的第一日清早，出太阳的时候，她们来到坟墓那里，³彼此说：“谁给我们把石头从墓门滚开呢？”⁴那石头原来很大，她们抬头一看，却见石头已经滚开了。⁵她们进了坟墓，看见一个少年人坐在右

seat pap nyi, mbu dii tvul vil sseat wo hxaop ze xip jao biel. ⁶Hlal sul ggaot xip heat bbu “Tap jjo! Nap heat shul ceap shal gal tal heat Nap Sa Lep put Yet Sut ggaot; xip ddveat bao lyip lo, tao mat rraop. Nap heat lyip xip du ddea na nyil. ⁷Nap heat geat hxit xip nzaol yaot nyi Bii Dep dvut gie, seat ddeat: ‘Xip nap heat jjit rrao Jat Liil Liil leat, xip jjit bbiip hxit nap heat dvut seat nap heat ggeat rrao xip hxaop hngul,” ddeat hxit. ⁸Ao ze xip heat vut qeap rrao paop tep ddeat ddao, bbiip yi bbiip, haop haop yi haop ngaop, xip heat jjao, eap zheat jjit hxit sup ma dvut.

Tveat Maop Dal Lat Ma Liil Yal Dvut

⁹Xiit nyip heat dii tap nyip rrao Yet Sut ddveat bao lyip, ze jjit gie Maop Dal Lat rrao heat Ma Liil Yal dvut; Yet Sut xip kiet caop bbu xiit lea naop ddeat ddao nvut. ¹⁰Xip geat hxit Yet Sut ddut mgal sul dvut. Ggeat taot xip heat nyuel luet nryp shu mu xi. ¹¹Yet Sut ddveat bao Ma Liil Yal wo hxaop ddeat, xip heat wo jjo, ao ddet xip heat map nrep.

Tveat Nzaol Yaot Nyit Yaop Dvut

¹²Nvut tao ddut ggu, nzaol yaot gao ddaot nyit yaop laop ggao leat, sea taot Yet Sut dddvup mup tvil hop xip nyit dvut. ¹³Xip nyit geat hxit nzaol yaot ve ddea dvut, yi xip heat wo map nrep.

Nzaol Yaot Zyl Zap

¹⁴Mep ddut nzaol yaot ceap dii yao gao

边，穿着白袍，就甚惊恐。⁶那少年人对她们说：“不要惊恐！你们寻找那钉十字架的拿撒勒人耶稣；他已经复活了，不在这里。请看安放他的地方。⁷你们可以去告诉他的门徒和彼得说：‘他在你们以先往加利利去。在那里你们要见他，正如他从前所告诉你们的。’”⁸她们就出来，从坟墓那里逃跑，又发抖，又惊奇，什么也不告诉人，因为她们的害怕。（下列 9-19 节在一些古卷中没有记载。）

向抹大拉人马利亚显现

⁹在七日的第一日清早，耶稣复活了，就先向抹大拉的马利亚显现；耶稣从她身上曾赶出七个鬼。¹⁰她去告诉那向来跟随耶稣的人；那时他们正哀恸哭泣。¹¹他们听见耶稣活了，被马利亚看见，却是不信。

向两个门徒显现

¹²这事以后，门徒中间有两个人往乡下去。走路的时候，耶稣变了形象，向他们显现。¹³他们就去告诉其余的门徒；其余的门徒也是不信。

门徒奉差遣

¹⁴后来十一个门徒坐席

nyi zzu taot, Yet Sut gie xip heat dvut. Xip heat hnu caop xip ddeat bao ddu ggu, wo hxaop ggat ddiil map nrep, ao set Yet Sut xip heat map nrep, ni ka ddea hxit. ¹⁵xip bao xip heat bbu hxit: “Nap heat mii tap chyp ddup juet leat. Sop qo hxit caop put kaop ngea dvut (“caop put kaop ngea” Xiit Lap mba “gie zil du heat kaop ngea” ddeat), ¹⁶map nrep heat gie yal diil hngul, wo nrep nyi cy zap heat nao wo gut ddop. ¹⁷Nrep heat sy hliel xip heat chaot sea, ngop mel dul sseat caop bbu naop, mba mop hiil hxit; ¹⁸lal gie bbii shel ja ddop; eap zheat daol cy ndaop ho jiiit daol ssaop ma ddop; lal gie su no kiet ssi, su no ze zut lo.”

Yet Sut Rret Mii Ceat

¹⁹Sep Yet Sut xip heat chaot ddu hxit ggop, ze xi mii kiet leat Sep Ye seat tvut nyi lo. ²⁰Nzaol yaot ddal wot jiiit leat sop qo hxit. Sep xip heat chaot nvut zeal, sy hliel gie xip heat hxit heat jjop kea diip. At Mi.

的时候，耶稣向他们显现，责备他们不信，心里刚硬，因为他们不信那些在他复活以后看见他的人。¹⁵他又对他们说：“你们往普天下去，传福音给万民听（“万民”原文作“凡受造的”）。¹⁶信而受洗的必然得救，不信的必被定罪。¹⁷信的人必有神迹随着他们，就是奉我的名赶鬼，说新方言；¹⁸手能拿蛇；若喝了什么毒物，也必不受害；手按病人，病人就必好了。”

耶稣升天

¹⁹主耶稣和他们说完了话，后来被接到天上，坐在神的右边。²⁰门徒出去，到处宣传福音。主和他们同工，用神迹随着，证实所传的道。阿们。